

# **Vliv SARS-CoV-2 na vybraný podnikatelský subjekt z pohledu daně z příjmů**

Terezie Kudýnová

---

Bakalářská práce  
2021



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta managementu a ekonomiky

---

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2020/2021

## **ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE**

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Terezie Kudýnová**  
Osobní číslo: **M18391**  
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**  
Studijní obor: **Účetnictví a daně**  
Forma studia: **Prezenční**  
Téma práce: **Vliv SARS-CoV-2 na vybraný podnikatelský subjekt z pohledu daně z příjmů**

### Zásady pro vypracování

#### Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

#### I. Teoretická část

- Proveďte literární rešerši odborných pramenů a zpracujte teoretické poznatky týkající se daně z příjmů fyzických osob.

#### II. Praktická část

- Charakterizujte vybraný podnikatelský subjekt.
- Srovnajte situaci před a v průběhu SARS-CoV-2 z pohledu vybrané fyzické osoby a celého odvětví.
- Navrhněte kompenzační možnosti v souvislosti s SARS-CoV-2.
- Zhodnoťte vliv kompenzačních bonusů na situaci fyzické osoby.

#### Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**  
Forma zpracování bakalářské práce: **Tištěná/elektronická**

**Seznam doporučené literatury:**

- BERNARDI, Luigi, Mark CHANDLER a Luca GANDULLIA. *Tax Systems and Reforms in New EU Member States*. London: ROUTLEDGE, 2012, 258 s. ISBN 9780415654333.
- HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory*. 4. rozšířené vydání. Praha: ESAP, 2020, 253 s. ISBN 9788090739819.
- KLIMEŠOVÁ, Ludmila. *Daňová optimalizace*. 2. aktualizované vydání. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2018, 274 s. ISBN 9788087974179.
- PILÁTOVÁ, Jana. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ : daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitých věcí, sociální pojištění, zdravotní pojištění*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019, 352 s. ISBN 9788075540201.
- VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Jana VÍTKOVÁ. *Daňový systém ČR*. 14. vydání. Praha: 1. VOX, 2018, 404 s. ISBN 978-80-87480-63-2.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Blanka Jarolímová**  
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **15. ledna 2021**  
Termín odevzdání bakalářské práce: **18. května 2021**

L.S.

---

**doc. Ing. David Tuček, Ph.D.**  
děkan

---

**prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková**  
ředitelka ústavu

Ve Zlíně dne 15. ledna 2021

# PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

## **Prohlašuji, že**

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

## **Prohlašuji,**

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 6. června 2021

Jméno a příjmení: Terezie Kudýnová

.....  
podpis diplomanta

## **ABSTRAKT**

Tato bakalářská práce se zabývá aktuálně řešeným tématem SARS-CoV-2, který ovlivnil vybraný podnikatelský subjekt vykonávající svoji ekonomickou činnost v pohostinství. Teoretická část objasňuje daňové termíny, které souvisejí s praktickou částí. Praktická část představuje fyzickou osobu a zaměřuje se na daň z příjmů, která je vypočtena za pomoci sestavení daňového přiznání. Dále v praktické části objasňujeme vydaná vládní opatření, která se dotýkala vybrané fyzické osoby. Dále jsou zde zkoumána opatření, která byla vydána na pomoc podnikatelům. V neposlední řadě je zkoumán pokles tržeb mezi roky 2019 a 2020.

Klíčová slova: SARS-CoV-2, daň, daň z příjmů fyzických osob, podnikatel, tržby

## **ABSTRACT**

This bachelor's thesis addresses the current topic of SARS-CoV-2, which influenced a selected business entity performing its economic activity in the hospitality industry. The theoretical part clarifies the tax terms that are related to the practical part. The practical part presents an individual and focuses on income tax, which is calculated using a tax return. Furthermore, in the practical part, we clarify the issued government measures that affected a selected individual. Furthermore, measures that have been issued to help entrepreneurs are examined here. Finally, the decline in sales between 2019 and 2020 is examined.

Keywords: SARS-CoV-2, tax, personal income tax, entrepreneur, sales

Tímto bych ráda poděkovala paní Ing. Blance Jarolímové a všem ostatním, kteří mi napomáhali při tvorbě mé bakalářské práce.

Zároveň bych také chtěla poděkovat OSVČ, který mi ochotně poskytl veškeré materiály ke zpracování této práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

# OBSAH

<b>ÚVOD.....</b>	<b>11</b>
<b>CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....</b>	<b>12</b>
<b>I TEORETICKÁ ČÁST.....</b>	<b>13</b>
<b>1 DAŇOVÝ SYSTÉM.....</b>	<b>14</b>
1.1 DEFINICE DANĚ .....	14
1.2 TŘÍDĚNÍ DANĚ .....	14
1.2.1 Přímé daně.....	14
1.2.2 Nepřímé daně .....	14
1.3 FUNKCE DANÍ.....	15
1.3.1 Fiskální funkce .....	15
1.3.2 Alokační funkce .....	15
1.3.3 Redistribuční funkce .....	16
1.3.4 Stimulační funkce.....	16
1.3.5 Stabilizační funkce .....	16
1.4 OPTIMALIZACE DAŇOVÉ POVINNOSTI.....	16
1.4.1 Daňová úspora.....	16
1.4.2 Vyhnutí se dani .....	17
1.4.3 Daňový únik .....	17
1.4.4 Lafferova křivka.....	17
<b>2 DAŇOVÁ EVIDENCE .....</b>	<b>19</b>
2.1 PENĚŽNÍ DENÍK.....	19
2.1.1 Příjmy .....	19
2.1.2 Výdaje .....	19
<b>3 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB.....</b>	<b>20</b>
3.1 DEFINICE FYZICKÉ OSOBY .....	20
3.2 POPLATNÍK DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB .....	20
3.2.1 Daňový rezident .....	20
3.2.2 Daňový nerezident .....	20
3.3 PLÁTCE DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB.....	20
3.4 PŘEDMĚT DANĚ .....	21
3.5 OSVOBOZENÍ OD DANĚ .....	21
3.5.1 Všeobecná osvobození .....	21
3.5.2 Osvobození bezúplatných příjmů.....	22
3.6 DAŇOVÁ ZTRÁTA .....	22
3.7 ZÁKLAD DANĚ.....	22
3.8 PŘÍJMY ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI § 6 .....	23
3.8.1 Osvobození příjmů ze závislé činnosti.....	23

3.8.2	Základ daně .....	23
3.8.3	Dohoda o provedení práce .....	24
3.8.4	Dohoda o pracovní činnosti .....	24
3.8.5	Prohlášení k dani .....	24
3.9	PŘÍJMY ZE SAMOSTATNÉ ČINNOSTI § 7 .....	25
3.9.1	Základ daně .....	25
3.9.2	Paušální výdaje.....	25
3.9.3	Spolupracující osoba .....	26
3.10	PŘÍJMY Z KAPITÁLOVÉHO MAJETKU § 8 .....	27
3.11	PŘÍJMY Z NÁJMU § 9.....	27
3.12	OSTATNÍ PŘÍJMY § 10.....	28
3.13	NEZDANITELNÉ ČÁSTI .....	29
3.13.1	Bezúplatná plnění – dary.....	29
3.13.2	Úroky z úvěrů.....	29
3.13.3	Penzijní spoření .....	30
3.13.4	Životní pojištění .....	30
3.13.5	Členské příspěvky .....	30
3.13.6	Další vzdělání.....	31
3.14	SLEVY .....	31
3.14.1	Základní sleva na poplatníka.....	31
3.14.2	Sleva na manželku.....	31
3.14.3	Sleva na studenta.....	32
3.14.4	Sleva za umístění dítěte.....	32
3.15	DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ NA DĚTI.....	32
3.16	SAZBA .....	33
3.17	DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ .....	33
3.17.1	Zdaňovací období.....	34
3.17.2	Lhůty a termíny .....	34
3.18	ZÁLOHY NA DAŇ .....	34
3.18.1	Minimální výše daně .....	35
<b>4</b>	<b>ODVODY POJISTNÉHO .....</b>	<b>36</b>
4.1	POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ .....	36
4.1.1	Hlavní a vedlejší činnosti .....	37
4.1.2	Rozhodná částka.....	37
4.1.3	Vyměřovací základ.....	38
4.1.4	Minimální vyměřovací základ.....	38
4.1.5	Maximální vyměřovací základ .....	38
4.1.6	Sazby .....	38
4.1.7	Nová výše záloh .....	38
4.2	ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	39
4.2.1	Vyměřovací základ.....	39
4.2.2	Minimální vyměřovací základ.....	39



4.2.3	Sazby .....	40
4.2.4	Nová výše záloh .....	40
<b>II</b>	<b>PRAKTICKÁ ČÁST .....</b>	<b>41</b>
<b>5</b>	<b>PŘEDSTAVENÍ FYZICKÉ OSOBY .....</b>	<b>42</b>
5.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	42
5.2	SPOLUPRACUJÍCÍ OSOBA .....	43
<b>6</b>	<b>DAŇOVÁ EVIDENCE .....</b>	<b>44</b>
6.1	PŘÍJMY ZA ROK 2019.....	44
6.2	PŘÍJMY ZA ROK 2020.....	44
6.3	VÝDAJE ZA ROK 2019.....	45
6.4	VÝDAJE ZA ROK 2020.....	45
<b>7</b>	<b>DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ ZA ROK 2019 .....</b>	<b>47</b>
7.1	LHŮTA PRO PODÁNÍ DAŇOVÉHO PŘIZNÁNÍ ZA ROK 2019 .....	49
<b>8</b>	<b>DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ ZA ROK 2020 .....</b>	<b>50</b>
8.1	LHŮTA PRO PODÁNÍ DAŇOVÉHO PŘIZNÁNÍ ZA ROK 2020 .....	51
<b>9</b>	<b>PŘEHLEDY O PŘÍJMECH A VÝDAJÍCH OSVČ ZA ROK 2019.....</b>	<b>52</b>
9.1	SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ.....	52
9.1.1	Lhůty pro podání přehledu pro ČSSZ za rok 2019 .....	53
9.2	ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	53
9.2.1	Lhůty pro podání přehledu pro VZP za rok 2019 .....	54
<b>10</b>	<b>PŘEHLEDY O PŘÍJMECH A VÝDAJÍCH OSVČ ZA ROK 2020.....</b>	<b>55</b>
10.1	SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ.....	55
10.1.1	Lhůty pro podání přehledu pro ČSSZ za rok 2020 .....	56
10.2	ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	56
10.2.1	Lhůty pro podání přehledu pro VZP za rok 2020 .....	57
<b>11</b>	<b>SARS-COV-2 .....</b>	<b>58</b>
11.1	VYDANÁ OPATŘENÍ PROTI SARS-CoV-2.....	58
<b>12</b>	<b>OPATŘENÍ NAPOMÁHAJÍCÍ EKONOMICKÝM SUBJEKTŮM.....</b>	<b>60</b>
12.1	LIBERAČNÍ BALÍČEK .....	60
12.1.1	Daňové přiznání a přehledy .....	60
12.1.2	Prominutí záloh pro OSVČ .....	60
12.1.3	EET přerušeno do konce roku 2020.....	61
12.1.4	Loss carryback .....	61
12.2	PROGRAM „ANTIVIRUS“ .....	61
12.2.1	Režim A .....	61
12.2.2	Režim B.....	62
12.2.3	Režim A Plus.....	62

12.3	ÚVĚROVÝ PROGRAM COVID .....	62
12.4	KOMPENZAČNÍ BONUS .....	63
12.4.1	Jaro .....	63
12.4.2	Podzim.....	63
12.5	OŠETŘOVNÉ .....	64
12.6	COVID – NÁJEMNÉ .....	64
<b>13</b>	<b>KOMPENZACE VYUŽITÉ PODNIKATELEM .....</b>	<b>65</b>
<b>14</b>	<b>POKLES TRŽEB .....</b>	<b>67</b>
14.1	POKLES TRŽEB VE STRAVOVÁNÍ A POHOSTINSTVÍ.....	67
14.2	POKLES TRŽEB U VYBRANÉHO SUBJEKTU .....	68
14.3	SROVNÁNÍ.....	69
	<b>ZÁVĚR .....</b>	<b>71</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY .....</b>	<b>73</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK .....</b>	<b>77</b>
	<b>SEZNAM OBRÁZKŮ .....</b>	<b>78</b>
	<b>SEZNAM TABULEK.....</b>	<b>79</b>
	<b>SEZNAM PŘÍLOH.....</b>	<b>80</b>

## ÚVOD

Struktura daňové soustavy v jednotlivých zemích prošla dlouhým historickým vývojem.

Pro český daňový systém se historicky významným obdobím stalo 19. století, kdy stát ve snaze sociálně zabezpečit své obyvatelstvo zavedl hned několik daní. Některé z nich existují dodnes, jedná se např. o daň z lihu. Už v době Rakouska-Uherska byly daně rozděleny na dnešní dvě největší skupiny daní, a to na daně přímé a nepřímé. V letech 1849 byla zavedena daň z příjmů a v roce 1993 vstoupil v platnost Zákon o daních z příjmů, který tuto daň upravil do dnešní podoby.

V současné době je hodně diskutovaným tématem situace způsobená ve společnosti nemocí SARS-CoV-2, která se poprvé v České republice objevila začátkem března 2020. Toto onemocnění sužuje celý svět. Jednotlivé země jsou postiženy nejen ztrátami životů svých občanů, ale i ekonomicky. Aby vlády postižených zemí zabránily v co nejvyšší míře ekonomickým dopadům koronavirové krize, jsou vydávána vládní opatření, která se dotýkají nejen podnikatelů a firem, ale také každého z občanů.

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou koronavirové krize a jejím dopadem na konkrétního poplatníka. Toto téma jsem si vybrala, jelikož je velmi aktuální a mám v okolí podnikatele, který byl touto krizí zasažen – jeho podnikání bylo omezeno.

Práce je rozdělena do dvou částí. Teoretická část předkládané bakalářské práce je věnována teorii, kde jsou blíže popsány a vysvětleny termíny daňové problematiky.

Praktická část je věnována podnikateli, který vykonává svoji podnikatelskou činnost v oboru pohostinství. Blíže zde bude popsána problematika onemocnění SARS-CoV-2 a budou rozebrána vydaná vládní opatření ovlivňující podnikání vybrané osoby. Rovněž zde bude porovnáno, jak poklesly tržby v celém odvětví a jak se situace jevila z pohledu vybrané fyzické osoby.

V závěru jsou rozebrány kompenzace vydané státem a následně zhodnocen jejich vliv na vybranou fyzickou osobu.

## CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je zjistit, jaký vliv měla pandemie koronaviru na vybraný podnikatelský subjekt. Toto téma jsem si vybrala, protože je velmi aktuální a pandemie ovlivnila nejen podnikatele, ale celý svět.

Ke zpracování teoretické části byly využity publikace vybraných autorů a odborné články publikované na internetu, které se specializují na problematiku v oblasti daní. Za pomoci odborné literatury jsou zpracovány základní informace a následně srozumitelně popsány. První část teoretické práce je věnována daňovému systému a všeobecně dani. Z velké části se teorie zabývá daní z příjmů fyzických osob a odvodům na pojistném. Informace jsou nutné ke stanovení základu daně a následně vypočtení samotné daně z příjmů fyzických osob.

Praktická část aplikuje daňové termíny na vybranou fyzickou osobu, které byly objasněny v teoretické části. Na základě informací poskytnutých vybraným podnikatelským subjektem byla sestavena daňová přiznání za obě sledovaná období. Po dohodě s podnikatelským subjektem nebudou nikde v práci zveřejněny jeho osobní údaje a bude v této práci označován jako Pan X.

V praktické části byl představen samotný podnikatel a jeho podnikatelská činnost. Z daňové evidence, která byla poskytnuta podnikatelským subjektem, byla sestavena daňová přiznání a na základě vypočtení základu daně sestaveny oba přehledy pro zdravotní pojišťovnu a českou správu sociálního zabezpečení. Následně byla vypsána opatření, která byla vydána vládou a omezila tak podnikatelskou činnost vybraného podnikatelského subjektu. V praktické části se také objevila opatření, která byla vydaná státem na podporu podnikatelů, jež byli zasaženi pandemií koronaviru. Rovněž zde diskutujeme o tom, která z těchto opatření podnikatel využil.

Na závěr práce je poukázáno na pokles tržeb, který způsobila pandemie koronaviru v celém odvětví i u vybraného podnikatelského subjektu.

## **I. TEORETICKÁ ČÁST**

## 1 DAŇOVÝ SYSTÉM

*„Daňový systém je souhrn všech daní, které se na daném území, zpravidla státním, vybírají. Daňový systém zahrnuje rovněž vztahy mezi jednotlivými daněmi a pravidla, podle kterých se daně vybírají.“* (Vančurová, 2020, s. 53)

Podle Vančurové (2020, s. 53) má každá daň své klady i zápory, proto existují různé typy daní, které se na daném území vybírají. Díky existenci více typů daní se jejich negativní dopady z určité části vyruší.

### 1.1 Definice daně

*„Daň je definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní.“* (Ptáčková, 2018, s. 11)

### 1.2 Třídění daně

Český daňový systém třídí daně do dvou velkých skupin, a to na daně přímé a nepřímé, které detailně popíšeme v následujících kapitolách.

Další skupinou, kterou do tohoto systému můžeme zařadit, jsou daně ostatní. V této skupině nalezneme zdravotní a sociální pojištění.

#### 1.2.1 Přímé daně

Jak uvádí Ptáčková (2018, s. 13), pro přímé daně je typické, že plátce i poplatník je jedna osoba. Mezi přímé daně řadíme daň z příjmů a majetkové daně. Příkladem může být daň z příjmů právnické osoby (PO) nebo fyzické osoby (FO), které stát vybírá daň přímo od poplatníků.

Tyto daně jsou dle Vančurové (2020, s. 60) regulovanější, a tedy i poplatníci více pocítí jejich dopad, jelikož oproti daním nepřímým jsou viditelnější.

Přímé daně se přizpůsobují platební schopnosti každého subjektu. Mají však i negativní dopad na nabídku práce, jelikož poplatníkovi je odebírána část daňového důchodu. To může způsobit, že poplatník nebude mít zájem více vydělávat.

#### 1.2.2 Nepřímé daně

Nepřímé daně se vyznačují tím, že plátce a poplatník jsou dvě odlišné osoby. (Ptáčková, 2018, s. 13)

Jedná se o daň z přidané hodnoty a spotřební daně (daň z minerálních olejů, lihu, piva, vína a meziproductů a daň z tabákových výrobků). Nejběžnější příklad je daň z přidané hodnoty, kdy povinnost priznat a zaplatit tuto daň je přenesena na jiný subjekt. Činí se tak zvýšením ceny zboží či služby. Obchodník je tzv. plátce, který daň odevzdává na finanční úřad. Zákazník vystupuje v roli poplatníka, který tuto daň zaplatí v již zmíněné zvýšené ceně.

### 1.3 Funkce daní

Funkce daní má značný vliv na celou ekonomickou situaci země. Úkolem daní není pouze naplnění veřejných rozpočtů, ale jako ekonomický nástroj plní i celou řadu dalších funkcí.

Mezi ty nejdůležitější funkce daní řadíme podle Vančurové (2020, s. 11):

- fiskální,
- alokační,
- redistribuční,
- stimulační,
- stabilizační.

#### 1.3.1 Fiskální funkce

Fiskální funkci řadíme mezi hlavní, díky této funkci se naplňují veřejné rozpočty finančními prostředky, které jsou vybírány pomocí daní. (Vančurová, 2020, s. 11)

#### 1.3.2 Alokační funkce

Alokační funkce napravuje selhávání tržního mechanismu. To je způsobeno tím, že ne vždy se situace ve společnosti vyvíjí podle momentálních potřeb státu. Stát vkládá veřejné prostředky do oblastí, kam jich trh málo vkládá (např. do zdravotnictví). Proto je nutné umístit prostředky na místa, kam by se tyto tržní mechanismy nedostaly. Stát může alokovat finanční prostředky dvěma způsoby. První možností je financovat přímo nebo financovat nepřímou. Nepřímé financování se uvádí jako daňová úspora. Vhodný příklad pro ilustraci nepřímého financování uvádí Vančurová: pokud si občan zaplatí očkování sám, může si pak snížit svoji daň. Naopak financování přímé je, když občan je naočkován zdarma. (Vančurová, 2020, s. 11-12)

### 1.3.3 Redistribuční funkce

Tato funkce zmírňuje rozdíly v důchodech občanů, naplňuje zásadu spravedlnosti. Aby došlo ke zmírnění rozdílů v důchodech, daně jsou od majetnějších občanů vybírány ve větší míře než u těch méně majetných. To umožní státu zvýšit příjmy chudším jedincům. (Vančurová, 2020, s. 12)

### 1.3.4 Stimulační funkce

Každý daňový subjekt vnímá daně jako újmu, proto stát poskytuje daňové úspory. Za daňové úspory považujeme možnost uplatnění ztráty z předešlých let, daňové prázdniny atd. Naopak v některých případech stát zdanění zvyšuje, aby reguloval spotřebu. Příkladem takového zvyšování daní může být spotřební daň u alkoholu či cigaret. Zvyšováním ceny chce stát zabránit nadměrné konzumaci, která poškozuje zdraví občanů. (Vančurová, 2020, s. 12-13)

### 1.3.5 Stabilizační funkce

Tato funkce zmírňuje ekonomické výkyvy. V období, kdy se ekonomice daří, rostou důchody, a tím i spotřeba. Veřejné rozpočty se tak rychleji plní, takže v tomto období bychom měli tvořit rezervy na tzv. „horší časy“. (Vančurová, 2020, s. 13)

## 1.4 Optimalizace daňové povinnosti

Daňová optimalizace popisuje, jak by mohl daňový subjekt snížit svoji daňovou povinnost. Toto snížení by ovšem mělo být v mezích zákona, může se jednat například o vyhnutí se placení pokut a penále za pozdní podání přiznání, popřípadě pozdní zaplacení daně. Poplatník si rovněž může snížit základ daně (ZD) – například tím, že daruje krev atd.

Stát počítá s tím, že daňový subjekt bude na dani chtít zaplatit co možná nejméně.

### 1.4.1 Daňová úspora

Jednou z možností legální optimalizace daňové povinnosti je daňová úspora.

Daňový subjekt využívá pouze možností snížení daně, které jsou v rámci zákona. Jinou možností je využívání možných a povolených způsobů úpravy základu daně při splnění všech stanovených podmínek, například uplatněním odpočtů od základu daně či slevách na dani. (Vančurová, 2020, 44-45)



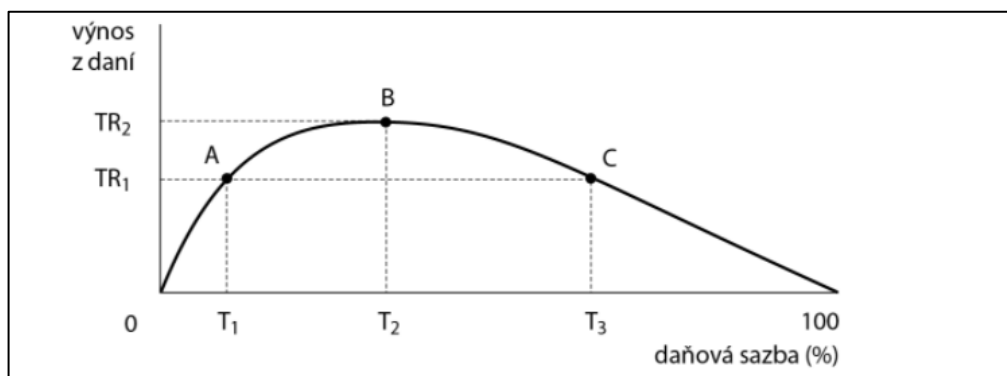
### 1.4.2 Vyhnutí se dani

Představuje optimalizaci daně, kdy poplatník vyhledává tzv. skuliny ve stylizaci daňových zákonů. Pokud jsou daňové zákony kvalitní, jednoznačně a srozumitelně formulované, tak není možné, aby někdo našel nějaký nedostatek. Vyhnutí se dani není v rozporu se zákonem, ale je nežádoucí. Pokud se poplatník vyhýbá daním, tak z takového činění nepřímo zvyšuje daňové zatížení všech ostatních. (Vančurová, 2017, s. 30-31)

### 1.4.3 Daňový únik

Poplatník za hranicí zákona snižuje svoji daňovou povinnost. V některých případech to pro poplatníka může znamenat i trestný čin. Může být způsoben buď nedbalostí anebo nízkou právní znalostí poplatníka. V obou případech se jedná o úmyslné jednání. Řešením pro prevenci daňových úniků může být elektronická evidence tržeb, s jejíž pomocí se stát snaží zvýšit prokazatelnost příjmů. (Vančurová, 2017, s. 31)

### 1.4.4 Lafferova křivka



Obrázek 1 Lafferova křivka (zdroj: Jurečka, 2017, s. 226)

Lafferova křivka demonstruje vztah mezi daňovou sazbou a výnosem z daní. Jejím autorem je americký ekonom Arthur Laffer.

Na Obr. 1 lze vidět, že do určité míry křivka při rostoucí daňové sazbě roste. Od bodu B, který je též nazýván jako Lafferův bod, se rostoucí křivka začíná postupně měnit v klesající. Tuto část nazýváme tzv. prohibitivní zónou, to znamená, že poplatník odvádí do státního rozpočtu méně, jelikož je při příliš vysokých sazbách odrazován od práce. Tak může dojít k daňovým únikům.

Proto je potřeba nastavit daň citlivě. Z obrázku lze také vyčíst, že stát může dosáhnout stejných výnosů jak v bodě A, kdy je daňová sazba nižší, tak také v bodě C, kdy daň je o poznání vyšší. (Kubátová, 2015, s. 39)

## 2 DAŇOVÁ EVIDENCE

Cílem daňové evidence je poskytnout údaje, které slouží ke správnému stanovení základu daně z příjmů fyzických osob, které mají příjmy ze samostatné činnosti. Nevedou účetnictví, ale využívají daňovou evidenci. Jedná se tedy o poplatníky, kteří chtějí uplatňovat skutečné výdaje, nikoliv výdaje paušální.

Daňová evidence je oproti účetnictví méně náročná. Je to proto, že účetnictví zobrazuje mnohem detailnější pohled na hospodaření podnikatele. Zaznamenává pouze peněžní toky – tedy příjmy a výdaje, které souvisí s podnikáním – a údaje o stavu majetku a dlužích. (Otavová, 2018, s. 54)

### 2.1 Peněžní deník

Peněžní deník slouží podnikatelům k evidování jejich příjmů a výdajů. Jak uvádí Halabrinová (2016, s. 70), podnikatelé své příjmy a výdaje, související s jejich podnikatelskou činností, evidují tak, aby byli schopni vyčíslit dílčí základ daně (DZD) ze samostatné činnosti. Tato evidence se zpracovává v peněžním deníku. Na základě dokladu zjistíme, zda se jedná o příjem nebo výdaj. Pak teprve zjišťujeme, zda se jedná o zdanitelné či nezdanitelné částky.

#### 2.1.1 Příjmy

Stejný zdroj (Halabrinová, 2016, s. 70) přináší rozdělení příjmů na dvě kategorie: peněžní a nepeněžní. Peněžní příjmy jsou ty, které jsou vyplaceny v dané měně za poskytnutou práci. Nepeněžním příjmem je naturální mzda, kdy zaměstnavatel poskytne zaměstnanci nějakou zaměstnaneckou výhodu (např. pracovník v masně dostane 5 kg masa).

#### 2.1.2 Výdaje

Aby si poplatník mohl odečíst výdaje od příjmu, musí se jednat o výdaj, který splňuje určitá kritéria, musí se jednat o výdaj vynaložený na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Které výdaje jsou daňově uznatelné a které nikoliv, vychází ze zákona o dani z příjmu (ZDP) v § 24 a § 25.

V některých případech může být výdaj uplatněn, i když ještě nebyl uhrazen, může se jednat např. o tvorbu rezerv, paušální výdaje na dopravu atd. Výdaje uplatněné v předešlých letech však podle Pilátové uplatnit nelze. (Pilátová, 2019, se 77).

## **3 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB**

### **3.1 Definice fyzické osoby**

Pro vysvětlení pojmu fyzická osoba použijeme definici, kterou uvádí Halabrinová (2016, s. 21). Podle zákona o dani z příjmů jsou občasně označováni jako fyzické osoby, které mohou mít více příjmů. Může se jednat o příjmy ze zaměstnání, ze samostatné činnosti, z kapitálového majetku apod. Tyto příjmy si FO zdaňuje. Některé z těchto příjmů mohou být osvobozeny od daně či nebýt vůbec předmětem daně, což vysvětlíme v následujících kapitolách.

### **3.2 Poplatník daně z příjmů fyzických osob**

Poplatník zpravidla odvádí sám daň ze svého příjmu či majetku. Jak uvádí Otavová (2018, s. 32), poplatníky daně z příjmů lze rozdělit do dvou skupin, a to na rezidenty a nerezidenty.

#### **3.2.1 Daňový rezident**

Daňový rezident je FO, která má bydliště na území České republiky (ČR), nebo se zde obvykle zdržuje (tzn. alespoň 183 dní v roce). Poplatník má neomezenou daňovou povinnost, což znamená, že je povinen zdanit jak příjmy plynoucí z podnikání v ČR, tak také příjmy ze zahraničí. (Otavová, 2018, s. 32)

#### **3.2.2 Daňový nerezident**

Daňový nerezident je FO, která nemá bydliště na území ČR, ani se zde obvykle nezdržuje (tzn., zdržuje se v ČR méně než 183 dní v roce). Obvykle se v ČR zdržuje z důvodu léčby nebo studia. Za daňového nerezidenta můžeme také považovat osobu, kterou stanovila mezinárodní smlouva. Poplatník má omezenou daňovou povinnost, což znamená, že je povinen zdanit pouze příjmy, které nabyl na území České republiky. (Otavová, 2018, s. 32)

### **3.3 Plátce daně z příjmů fyzických osob**

Plátce daně je daňový subjekt, obvykle zaměstnavatel, který je povinen odvádět srážkovou daň či zálohy na daň od jiných subjektů do veřejného rozpočtu. (Vančurová, Láchová, 2020, s. 15)

### 3.4 Předmět daně

Otázkou, co je předmětem daně, se zabývá Bernardi (2012, s. 145). Podle něj existuje v České republice několik zdanitelných příjmů, a to:

- příjmy ze závislé činnosti,
- příjmy ze samostatné činnosti,
- příjmy z kapitálového majetku,
- příjmy z nájmu,
- ostatní příjmy.

### 3.5 Osvobození od daně

Za splnění jistých podmínek ze strany poplatníka může dojít k osvobození od daně. Osvobození od daně najdeme v zákoně o daních z příjmů hned na několika místech:

- § 4 – všeobecná osvobození,
- § 4a – osvobození bezúplatných příjmů,
- § 6 odst. 9 – osvobození příjmů ze závislé činnosti,
- § 10 odst. 3 – osvobození ostatních příjmů.

#### 3.5.1 Všeobecná osvobození

Výčet osvobození nalezneme v ZDP § 4. Do tohoto osvobození se řadí například prodej nemovitosti. Aby příjem mohl být osvobozen, musí být proveden tzv. časový test. Pokud dojde k prodeji nemovitosti, tak doba mezi nabytím a prodejem musí přesáhnout 10 let. Za splnění této podmínky může být příjem osvobozen. Časový test se používá i při prodeji rodinného domu, při prodeji cenných papírů apod. Jakmile časový test není splněn, pak je nutno tyto příjmy zdanit. K dalším osvobozeným příjmům (při splnění zákonných podmínek), jsou podle § 4 ZDP např. výhry z veřejných soutěží (pokud jejich hodnota nepřesáhne 10 000 Kč), pravidelně vyplácený příjem získaný ve formě dávky (např. důchod, který lze osvobodit nejvýše v částce 36násobku minimální mzdy, která je platná k 1. lednu kalendářního roku). (Marková, 2020, s. 7-8)

### 3.5.2 Osvobození bezúplatných příjmů

Jak zmiňuje Klimešová (2018, s. 90-91), bezúplatné příjmy jsou od roku 2014 nově upraveny v § 4a v ZDP.

Řadí se mezi ně například:

- příjmy z nabytí dědictví,
- dary reklamních předmětů opatřené obchodním jménem společnosti, které nepřevyšují částku 500 Kč,
- na humanitární nebo charitativní účel.

Osvobození podle § 6 a § 10 budou rozebrána v následujících podkapitolách základu daně.

### 3.6 Daňová ztráta

Pokud výdaje poplatníka převýšily jeho příjmy, vzniká mu tzv. daňová ztráta. Pouze u dvou dílčích základů daně je možné, aby vznikla daňová ztráta. Tuto situaci popisuje Hnátek (2015, s. 125-127). V tomto případě se jedná o příjmy ze samostatné činnosti podle § 7 ZDP a příjmy z nájmu podle § 9 ZDP.

Pokud poplatník vykáže daňovou ztrátu z jednoho DZD, tak pro něj neznamena, že musí mít daňovou ztrátu za kalendářní rok, jelikož z druhého DZD může vykázat zisk, který by vykompenzoval vzniklou daňovou ztrátu a výsledek v daňovém přiznání by mohl být kladný, popřípadě nulový.

Daňovou ztrátu, popřípadě pouze její část, lze odečíst v následujících 5 letech. Nově lze daňovou ztrátu odečíst také ve 2 zdaňovacích obdobích bezprostředně předcházejících období, ve kterém tato ztráta vznikla. To znamená, že daňovou ztrátu vykázanou v daňovém přiznání za rok 2020 může poplatník uplatnit zpětně za roky 2018 a 2019. Takto lze odečíst daňovou ztrátu od základu daně pouze do výše nepřesahující 30 000 000 Kč. O daňovou ztrátu nelze snížit dílčí základ daně podle § 6 ZDP. (Hnátek, 2021, s. 125-127)

### 3.7 Základ daně

Jak zmiňuje Gruber (2019, s. 563), základ daně se neurčuje pouhým zhodnocením všech příjmů za celý rok a použitím dané daňové sazby. Ve většině daňových systémů existuje celá řada daňových osvobození a slev, což způsobuje, že základ daně je menší než celkové příjmy za určitý rok.

### 3.8 Příjmy ze závislé činnosti § 6

Mezi příjmy ze závislé činnosti řadíme příjmy z pracovněprávního vztahu, kdy zaměstnanec (poplatník) musí plnit příkazy zaměstnavatele (plátce). Dále sem spadají příjmy za práci členů družstev, společníků s. r. o. či komanditistů a odměny členů orgánů právnických osob a likvidátorů. (Hnátek, 2020, s. 34)

Podle Halabrinové (2016, s. 35), příjmy ze závislé činnosti (neboli ze zaměstnání) zdaňuje zaměstnavatel. Zaměstnanci mohou podepsat daňové prohlášení, které slouží k uplatnění měsíčních slev. Toto prohlášení lze podepsat pouze u jednoho zaměstnavatele v jednom měsíci. Více o tomto prohlášení pojednáme v následující kapitole.

Příjmy, které nejsou předmětem daně a nevstupují tedy do přiznání, jsou například náhrady cestovních výdajů, náhrady za opotřebení vlastního náradí atd. Tyto příjmy musí být odečteny od předmětu daně, abychom získali již upravený základ daně, z kterého je pak vypočtena daň. (Marková, 2020, s. 11).

#### 3.8.1 Osvobození příjmů ze závislé činnosti

Další příjmy, které mohou být odečteny od základu daně, jsou příjmy osvobozené. Tyto příjmy se neuvádí do daňového přiznání.

Kromě příjmů, které jsou v § 4 ZDP, lze osvobodit nepeněžní plnění, které poskytne zaměstnavatel.

Marková (2020, s. 11-12) podává výčet nejdůležitějších z nich:

- hodnotu stravování,
- příspěvek na kulturu nebo sportovní akce,
- hodnotu nealkoholických nápojů.

#### 3.8.2 Základ daně

Do konce roku 2020 platilo, že dílčím základem daně ze závislé činnosti je tzv. superhrubá mzda, což je součet hrubé mzdy a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a všeobecného zdravotního pojistného zaplaceného zaměstnavatelem.

Od roku 2021 se ruší superhrubá mzda, to znamená, že dílčí základ daně se vypočte jednoduše podle hrubé mzdy zaměstnance. U zaměstnanců se tato změna projeví ve vyšší čisté mzdě.

Platí vztah: **DZD podle § 6 = Příjmy**

### **3.8.3 Dohoda o provedení práce**

Dohodu o provedení práce (DPP) lze uzavřít u jednoho zaměstnavatele maximálně na 300 hodin ročně. Pokud příjem není vyšší než 10 000 Kč měsíčně, neodvádí se sociální a zdravotní pojištění. Zaměstnavatel zdaní tento příjem 15% srážkovou daní. Jestliže je překročen tento limit nebo je podepsáno prohlášení k dani, pak sociální a zdravotní pojištění je odvedeno a mzda je zdaněna 15% zálohovou daní. Jak upozorňuje Hnátek, u uzavření více dohod u stejného zaměstnavatele se tyto dohody sčítají. (Hnátek, 2021, s. 38)

### **3.8.4 Dohoda o pracovní činnosti**

Oproti DPP není dohoda o pracovní činnosti (DPČ) hodinově omezena za rok, ale i zde existuje omezení. Tímto omezením je skutečnost, že není možné vykonávat práci v rozsahu, který v průměru překračuje 20 hodin týdně. Dohoda musí být sjednána písemně. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a zdravotní pojištění se odvádí, pokud je podepsáno prohlášení k dani, nebo příjmy přesáhnou částku 3 000 Kč za měsíc u jednoho zaměstnavatele. Tato částka se od roku 2021 navýšila na hodnotu 3 500 Kč za měsíc u jednoho zaměstnavatele. Pokud je u jednoho zaměstnavatele sjednáno více DPČ, pak se tyto dohody sčítají. (Hnátek, 2021, s. 38)

### **3.8.5 Prohlášení k dani**

Zaměstnanec může uplatňovat slevy na dani a daňové zvýhodnění. Může tak učinit v případě, že podepíše tzv. prohlášení k dani. Prohlášení lze podepsat pouze u jednoho zaměstnavatele v tomtéž měsíci, a to buď při nástupu do zaměstnání (do 30 dnů) nebo každoročně do 15. února příslušného zdaňovacího období. Zaměstnavatel při výpočtu daně uplatní veškeré slevy a daňová zvýhodnění, které zaměstnanec přiznal. To způsobí, že obdrží vyšší čistou mzdu. Pokud v průběhu roku dojde ke změně (např. k narození dítěte), je zaměstnanec povinen tuto změnu oznámit, a to nejpozději do posledního dne kalendářního měsíce, ve kterém tato změna nastala. (Marková, 2021, s. 62-63)



### 3.9 Příjmy ze samostatné činnosti § 7

Příjmy, které podnikatel vede na vlastní odpovědnost, na vlastní účet a vlastním jménem, označujeme za příjmy ze samostatné činnosti. Do příjmů ze samostatné činnosti řadíme příjmy z podnikání.

Jedná se především o příjmy:

- zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- z živnostenského podnikání,
- z nezávislého povolání,
- podle zvláštních předpisů,
- z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku.

#### 3.9.1 Základ daně

Dílčím základem daně z příjmů ze samostatné činnosti jsou příjmy očištěné o výdaje, které jsou na dosažení, udržení a zajištění zdanitelných příjmů. (Otavová, 2018, s. 52)

Platí tedy: **DZD podle § 7 = Příjmy – Výdaje**

Poplatník může uplatňovat výdaje dvěma způsoby:

- v prokázané výši (pomocí dokladů vedených v daňové evidenci či účetnictví),
- paušální výdaje.

#### 3.9.2 Paušální výdaje

Výhodou paušálních výdajů je, že poplatník nemusí hlídat skutečné výdaje. Je postačující, když dodrží maximální výši příjmu, od kterého odečte procentuální část výdajů, a zařadí své podnikání do správné kategorie (druhu živnostenského podnikání). V částce, kterou si následně poplatník odečte od svých příjmů, jsou již zahrnuty veškeré výdaje. Jedinou povinností poplatníka je vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek.

Podle ZDP § 7 odst. 7 lze paušální výdaje uplatnit:

Tabulka 1 Paušální výdaje (zdroj: Marková, 2020, s. 13; vlastní zpracování)

Z příjmů	Ve výši	Nejvýše do částky
ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného	80 %	1 600 000 Kč
ze živnostenského podnikání	60 %	1 200 000 Kč
z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku	30 %	600 000 Kč
jiných ze samostatné činnosti	40 %	800 000 Kč

Podle Otavové (2018, s. 53) však podnikatel nemůže uplatňovat obě varianty současně: tedy aby u jedné ze svých živností uplatňoval výdaje procentem a u té druhé vedl daňovou evidenci. Musí přepočítat, která varianta pro něj bude výhodnější. Pokud ale má více různých příjmů a každý z těchto příjmů je uplatňován jiným paušálním procentem, tak lze uplatnit obě paušální procenta. Předpokladem však je, aby oba příjmy byly evidovány.

### 3.9.3 Spolupracující osoba

Podle zákona o dani z příjmu § 13 mohou být příjmy a výdaje rozděleny mezi poplatníka a jeho spolupracující osoby.

Podle Hnátky (2021, s. 87) může spolupracující osobou být:

- manžel/manželka,
- osoba, která žije s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti,
- člen rodiny, který se podílí na chodu podniku.

Příjmy a výdaje však nelze rozdělovat:

- na dítě, které nemá ukončenou povinnou školní docházku,
- na dítě, na které je v daném měsíci uplatňováno daňové zvýhodnění,
- na manžela/manželku, je-li na něj/ni uplatňována sleva na dani,
- na a od zemřelého poplatníka,
- na a od poplatníka, jehož daň je rovna paušální dani.

(Hnátek, 2021, s. 87)

Výdaje lze rozdělit v prokázané výši nebo procentem.

Podíl příjmů a výdajů vysvětluje Marková (2021, s. 18). U spolupracujících osob musí být podíl příjmů a výdajů ve stejné výši:

- podíl příjmů a výdajů nesmí činit v celkové částce více než 30 %,
- částka, o kterou příjmy převyšují výdaje, může činit maximálně 180 000 Kč za zdaňovací období, za měsíc nejvýše 15 000 Kč.

V případě, že je spolupracující osobou manžel/manželka, je možné příjmy a výdaje rozdělit:

- podíl příjmů a výdajů nebyl více než 50 %,
- částka, o kterou příjmy převyšují výdaje, může činit maximálně 540 000 Kč za zdaňovací období, za měsíc nejvýše 45 000 Kč.

(Marková, 2021, s. 18)

### 3.10 Příjmy z kapitálového majetku § 8

Jak zdůrazňuje Halabrinová (2016, s. 51), jedná se především o příjmy z finančního majetku (např. podíly na zisku obchodní korporace, úrokové a jiné výnosy z držby směnek, úroky z peněžních prostředků na účtech apod.). Většina těchto příjmů podléhá zdanění srážkovou daní ve výši 15 %. V případě tohoto dílčího základu daně, nelze vykázat ztrátu.

Platí: **DZD podle § 8 = Příjmy**

Rozlišujeme, zda se jedná o dílčí základ daně (např. připsaný úrok na podnikatelském účtu, pak tento příjem z kapitálového majetku jde do přiznání a úrok musí být zdaněn samotným poplatníkem), nebo o samostatný základ daně (např. připsaný úrok na běžném účtu, kdy daň srazí plátce, v tomto případě banka, a vyplatí úrok již zdaněný).

### 3.11 Příjmy z nájmu § 9

Podle Otavové (2018, s. 58) se mezi příjmy z nájmu řadí:

- nájem nemovitostí, které nejsou zahrnuty do podnikání (např. pronájem bytu),
- nájem movitých věcí, které opět nejsou zahrnuty do podnikání (např. pronájem auta, který se stále opakuje – nejedná se tedy o příležitostný nájem, který řadíme do § 10 mezi ostatní příjmy).

Z těchto příjmů se neodvádí zdravotní a sociální pojištění.

Platí vztah: **DZD podle § 9 = Příjmy – Výdaje**

Poplatník se může rozhodnout, jakým způsobem uplatní své výdaje. Má dvě možnosti: Pokud se rozhodne uplatnit náklady ve skutečné výši, má povinnost vést záznamy o příjmech a výdajích. Do výdajů může zahrnout odpisy pronajatého majetku, opravy a výdaje na údržbu majetku atd. Druhou možností je uplatnění výdaje procentem z celkových příjmů. Výdaje stanovené paušální částkou lze uplatnit až ve výši 30 % z příjmů do maximální výše 600 000 Kč. Poplatník je opět povinen vést evidenci příjmů a pohledávek, tak jak již bylo zmíněno v kapitole DZD § 7. (Otavová, 2018, s. 58-59)

### 3.12 Ostatní příjmy § 10

Posledním druhem příjmů jsou ostatní příjmy, do nichž jsou zařazeny veškeré příjmy, které nelze zahrnout do již zmíněných dílčích základů daně § 6 až § 9 (příjmy ze závislé činnosti, ze samostatné činnosti, z kapitálového majetku a z nájmu).

Marková uvádí následující příjmy (2021, s. 17):

- příjmy z příležitostných činností, které nejsou provozovány podnikatelem a neopakují se,
- příjmy z úplatného převodu nemovité věci, cenného papíru a jiné věci,
- přijaté výživné, důchody a obdobné požitky, které se opakují,
- výhry z reklamních soutěží a slosování,
- příjmy z převodu jmění na společníka.

(Marková, 2021, s. 17)

U § 10 lze příjmy ponížít o výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, ovšem pouze do výše těchto příjmů, tzn. nelze u těchto příjmů vykázat ztrátu.

Výjimku tvoří příjmy ze zemědělské výroby a lesního a vodního hospodářství. U těchto příjmů lze výdaje uplatnit procentem, a to ve výši 80 % z dosažených příjmů. (Otavová, 2018, s. 59)

Platí tedy: **DZD podle § 10 = Příjmy – Výdaje**

Pokud máme příjmy z § 10, doporučují odborníci zaměřit se na skutečnost, zda poplatník splňuje zákonné podmínky, aby mohl být případně od těchto příjmů osvobozen. Příkladem osvobozených příjmů jsou podle Markové (2021, s. 16):

- příjmy z nahodilých činností či nájmu, které nepřesáhly za zdaňovací období 30 000 Kč (pokud tomu tak je, pak pro poplatníka je tento příjem osvobozený),
- bezúplatné příjmy od příbuzných v přímé či vedlejší linii nebo od osoby se kterou poplatník žije alespoň jeden rok ve společně hospodařící domácnosti před získáním příjmu.

(Marková, 2020, s. 16)

### 3.13 Nezdánitelné části

Od základu daně mohou být odečteny nezdanitelné části, které mohou snížit výslednou daň. Jak se zmiňuje Otavová (2018, s. 40), vypočítaný základ daně lze snížit o nezdanitelné části, pokud jsou splněny zákonné podmínky.

#### 3.13.1 Bezúplatná plnění – dary

Termínem bezúplatné plnění označujeme možnost snížení základu daně (do roku 2014 označováno v dokumentech jako dar – Pelc a Pelech, 2018, s. 174). Uplatnit dar může jak FO, tak i PO, ostatní nezdanitelné částky podle § 15 se budou týkat pouze FO. Abychom si mohli snížit základ daně, musí tento dar jít na účely vymezené zákonem (např. na financování vědy a vzdělání, na financování kultury nebo na ochranu zvířat atd.). Je rovněž nutno dodržet nejen maximální hodnotu daru, ale také jeho minimální hodnotu. Hodnoty darů musejí přesáhnout 2 % ze základu daně nebo alespoň 1 000 Kč. Nejvýše si může poplatník odečíst 15 % ze základu daně. Typický příklad takového daru uvádí Hnátek (2020, s. 23) – darování krve. To je oceňováno částkou 3 000 Kč za jeden odběr. (Hnátek, 2020, s. 23)

Kadlec (2021) upozorňuje na změnu, k níž došlo za období kalendářního roku 2020 a 2021. Díky této změně lze ze základu daně odečíst nejvýše 30 %. **Tyto změny nabyly účinnosti 4. února 2021 (se zpětnou platností), což znamená, že po skočení těchto období se hranice vrátí zpět na 15 %.**

#### 3.13.2 Úroky z úvěrů

Od základu daně lze odečíst hodnotu úroků z hypotečního úvěru, z úvěru ze stavebního spoření či z obdobných úroků, které byly poplatníkem zaplacený ve zdaňovacím období a použity v souvislosti s bytovou potřebou.

Maximální částka úroků ze všech úvěrů poplatníka nesměla v roce 2020 překročit hodnotu 300 000 Kč za rok. Jelikož byla zrušena daň z nabytí nemovitých věcí, nastaly také změny v ZDP. Došlo ke změně, která dopadá na poplatníka – výrazně se snížil limit pro uplatnění úroků z úvěru na bydlení. Původní limit 300 000 Kč byl snížen na 150 000 Kč.

Pokud splácíme úroky jen po část roku, nesmí uplatněná částka překročit za každý měsíc jednu dvanáctinu maximální částky. (Marková, 2021, s. 19)

### 3.13.3 Penzijní spoření

Občané vkládají peníze na účet a podle výše vložené částky mají nárok na státní příspěvek. Stát umožňuje, aby si touto částkou, která je očištěna o státní příspěvek, poplatník snížil svůj základ daně. Nejvýše lze odečíst 24 000 Kč na penzijním pojištění se státním příspěvkem, pokud příspěvky v jednotlivých měsících přesáhly výši, od které náleží maximální státní příspěvek (1 000 Kč). Marková (2020, s. 10) přináší příklad takovéto modelové situace: pokud každý měsíc bude poplatník přispívat na penzijní pojištění částkou 3 000 Kč, což v úhrnu dá 36 000 Kč, a poté od této částky bude odečten státní příspěvek, který činí 12 000 Kč, pak poplatník může odečíst maximální výši ze základu daně. (Marková, 2020, s. 10)

### 3.13.4 Životní pojištění

Od základu daně za zdaňovací období si dále může poplatník odečíst zaplacené pojistné na soukromé životní pojištění. Musí být uzavřena pojistná smlouva mezi poplatníkem a pojišťovnou. Smlouva musí obsahovat důležitou informaci, že výplata pojistného je sjednaná až po 5 letech od uzavření smlouvy a současně nejdříve v roce, ve kterém poplatník dosáhne věku 60 let, a to za podmínek pevně sjednané částky pro případ dožití. Po splnění všech podmínek, maximální odečitatelná částka činí 24 000 Kč za zdaňovací období. (Hnátek, 2020, s. 29)

### 3.13.5 Členské příspěvky

Jedná se o zaplacené příspěvky člena odborové organizace, tyto příspěvky mohou být uplatněny ve výši 1,5 % zdanitelných příjmů ze závislé činnosti (§ 6), maximálně však do výše 3 000 Kč za zdaňovací období. (Otavová, 2018, s. 40-41)

### 3.13.6 Další vzdělání

Základ daně lze dále ponížít o částku uhrazenou za zkoušky, které ověřují výsledky dalšího vzdělání. Halabrinová (2016, s. 27) však upozorňuje, že se jedná o případ, kdy tyto zkoušky nebyly hrazeny zaměstnavatelem či na ně nebyl uplatněn daňový výdaj. Nejvýše pak lze odečíst částku 10 000 Kč. Vyšší částku mohou uplatnit osoby se zdravotním postižením (mohou uplatnit částku 13 000 Kč) a osoby s těžkým zdravotním postižením (ty mohou uplatnit částku až do výše 15 000 Kč). (Halabrinová, 2016, s. 27)

### 3.14 Slevy

Sleva se odečítá již od vypočtené daně a to může způsobit, že poplatníkovi může vzniknout daňový bonus.

Jak uvádí Hnátek (2020, s. 15), poplatník daně podle zákona o dani z příjmu si může snížit již vypočtenou daň. Zaměstnanec některé slevy uplatňuje měsíčně. Pokud se nejedná o zaměstnance, pak tyto slevy poplatník uplatní až v daňovém přiznání.

Vančurová (2018, s. 332) rozebírá podmínky pro přiznání slevy: ty jsou splněny až v průběhu zdaňovacího období, pak se započítává vždy jedna dvanáctina za každý měsíc, kdy tyto podmínky pro uznání slevy byly naplněny k počátku měsíce.

Nyní se zaměříme na vysvětlení nejběžněji uplatňovaných slev.

#### 3.14.1 Základní sleva na poplatníka

Tuto slevu využívá každý poplatník. Jedná se o slevu, která se uplatňuje v absolutní výši, nelze ji krátit a na slevu má nárok i cizinec. Částka, kterou si poplatník mohl od daně odečíst, byla ve výši 24 840 Kč. Hnátek (2021, s. 14) upřesňuje, že v roce 2021 se tato částka navýšila na 27 840 Kč: Zaměstnanec nyní může využít měsíční slevu v hodnotě jedné dvanáctiny této částky, tedy 2 320 Kč každý měsíc. (Hnátek, 2021, s. 14)

#### 3.14.2 Sleva na manželku

Podle Hnátky (2021, s. 16) si tuto slevu může uplatnit poplatník až po skončení kalendářního roku v daňovém přiznání. Podmínkou pro uplatnění této slevy je, aby manželka, která žije s poplatníkem v jedné společně hospodařící domácnosti, neměla příjmy vyšší než 68 000 Kč ve zdaňovacím období. Do těchto příjmů se nezahrnuje např. rodičovský příspěvek, sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi aj. Tato sleva činí 24 840 Kč a v případě invalidity se částka zdvojnásobuje. (Hnátek, 2020, s. 16)

### 3.14.3 Sleva na studenta

Slevu na studenta může uplatnit poplatník, který se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem, a to až do věku 26 let. Výjimku mají studenti doktorského studia, kterým je tato věková hranice posunuta až na 28 let. Podle Vančurové (2018, s. 333) student může uplatnit slevu až 4 020 Kč za rok (335 Kč měsíčně). (Vančurová, 2018, s. 333)

### 3.14.4 Sleva za umístění dítěte

Poplatník si na konci zdaňovacího období může odečíst částku tzv. „školkovného“ – jedná se o umístění dítěte do předškolního zařízení. Od daně lze odečíst pouze výdaje, které byly vynaloženy za umístění dítěte. Náklady na stravné nelze do výdajů připočítat. Maximální sleva, kterou si poplatník takto může odečíst, se rovná minimální mzdě, tj. pro rok 2021 až 15 200 Kč na jedno vyživované dítě. (Vančurová, 2018, s. 329)

## 3.15 Daňové zvýhodnění na děti

Podle Hnátka (2020, s. 19) může toto daňové zvýhodnění způsobit, že poplatník neplatí daň, ale naopak mu daňová správa ještě vrací ve formě bonusu. Vypočtená daň (popřípadě už snižená o slevy) se může ještě dále snížit o daňové zvýhodnění na děti. Za vyživované dítě, na které si může jeden z rodičů toto zvýhodnění uplatit, se považuje nezletilé dítě žijící ve společně hospodařící domácnosti, a to až do dovršení věku 26 let, pokud studuje.

Daňové zvýhodnění lze uplatnit formou:

- slevy na dani – v případě, pokud je daň vyšší než vypočtené daňové zvýhodnění,
- daňového bonusu – v případě, kdy je daň nižší než vypočtené daňové zvýhodnění,
- kombinace slevy a daňového bonusu.

Tabulka 2 Daňové zvýhodnění (zdroj: Hnátek, 2020, s. 19; vlastní zpracování)

Daňové zvýhodnění	Měsíční	Roční
1. dítě bez ZTP/P	1 267 Kč	15 204 Kč
2. dítě bez ZTP/P	1 617 Kč	19 404 Kč
3. dítě bez ZTP/P	2 017 Kč	24 204 Kč

Pokud se jedná o dítě, které je držitel průkazu ZTP/P, pak se tyto částky zdvojnásobí. Daňový bonus může uplatnit pouze poplatník, který měl ve zdaňovacím období příjmy podle § 6



a § 7 alespoň ve výši 6násobku minimální mzdy. Aby poplatníkovi byl vyplacen bonus, musí být jeho výše alespoň 100 Kč. (Marková, 2021, s. 52-53)

### 3.16 Sazba

K výpočtu daně používáme algoritmus stanovující ze základu daně celkovou daňovou povinnost – sazbu. Ještě pro rok 2020 platila pro všechny poplatníky jednotná sazba 15 % ze základu daně, která se vypočetla jako dílčí základ daně minus nezdanitelné položky podle § 15 (popřípadě byla odečtena daňová ztráta a následně tato částka zaokrouhlena na celá sta koruny dolů a vynásobena sazbou). (Marková, 2020, s. 19)

V roce 2021 byla zrušena jednotná sazba a byly zavedené sazby dvě. Druhá zvýšená sazba by měla nahradit tzv. solidární zvýšení daně a této sazbě budou podléhat veškeré příjmy, které v roce 2021 budou vyšší než 141 764 Kč za měsíc.

Sazby podle nejnovějšího ZDP činí:

- 15 % ze základu daně, pokud ZD je menší než 48násobek průměrné mzdy,
- 23 % ze základu daně, pokud ZD přesahuje 48násobek průměrné mzdy.

Podle Markové (2021, s. 20) se daň vypočte jako dílčí základ daně minus nezdanitelné položky podle § 15 (popřípadě odečteme daňovou ztrátu). Tato částka je poté zaokrouhlena na celá sta korun dolů a vynásobena příslušnou sazbou. Výsledná daň se vypočte jako součet součinů příslušné části takového základu daně a sazby pro tuto část základu daně. (Marková, 2021, s. 20)

### 3.17 Daňové přiznání

Každý poplatník je povinen podat každoročně na finanční správu dokument, který sumarizuje jeho činnost v uplynulém období – daňové přiznání (DP). Obecně podle Hnátky (2020, s. 240-241) je každá FO, která je daňovým rezidentem a má zdanitelné příjmy na území ČR, povinna podat DP. Daňový nerezident zdaní pouze příjmy, které mu plynou ze zdrojů v ČR.

Povinnost podat DP má poplatník, který vykazuje daňovou ztrátu nebo jehož příjmy přesáhly 15 000 Kč. Do těchto příjmů se nezahrnují osvobozené příjmy a příjmy, které jsou vybírány srážkovou daní. (Halabrinová, 2016, s. 63)

DP může mít tři podoby: řádné, opravné a dodatečné.

- Řádné DP se podává dle zákona nejpozději do 1. dubna.
- Opravné DP poplatník podá, pokud řádné DP podal se špatnými údaji. Pokud se tato situace zjistí před uplynutím lhůty 1. dubna, může DP opravit. Daňová správa nepřihlíží k prvnímu přiznání a použije pro vyměření daně až poslední odevzdané DP ve lhůtě.
- Dodatečné DP podá poplatník, pokud zjistí chybu až po termínu 1. dubna a daň by měla být vyšší. Pak je povinen podat dodatečné přiznání a plynou mu sankce. Dodatečné přiznání může poplatník podat i v případě, pokud zjistil, že jeho daňová povinnost je nižší než původně uvedená.

(Hnátek, 2020, s. 250-251)

### 3.17.1 Zdaňovací období

Zdaňovací období je časový interval, za který se stanovuje základ daně. V České republice je základním zdaňovacím obdobím 12 po sobě jdoucích měsíců (tzn. kalendářní rok). (Vančurová, 2020, s. 22)

### 3.17.2 Lhůty a termíny

Lhůta splatnosti je zákonem určený termín pro odvedení vyměřené daně.

DP k dani z příjmů je poplatník povinen podat nejpozději do 1. dubna následujícího kalendářního roku. Jak upozorňuje Hnátek (2020, s. 241), pokud bude poplatník podávat DP za rok 2020, musí tak učinit nejpozději do 1. dubna 2021. Datum splatnosti je totožné. V případě, že by DP bylo zpracováno daňovým radcem, pak se tato doba prodlužuje do 1. července. (Hnátek, 2020, s. 241)

Tuto lhůtu lze podle nového ustanovení prodloužit, pokud poplatník podává DP elektronicky. V tomto případě se tato lhůta prodlužuje na 4 měsíce po uplynutí zdaňovacího období nebo na 6 měsíců, pokud má daňový subjekt povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem nebo jeho DP bylo zpracováno daňovým radcem. (Marková, 2021, s. 274)

## 3.18 Zálohy na daň

Záloha na daň je povinnost pro určité kategorie poplatníků. Zálohy na daň platí jak FO, tak PO, a to v průběhu zálohového období. Zálohové období je období od následujícího dne po lhůtě pro povinnost podat DP do posledního dne lhůty pro podání následujícího DP. Vychází

se z poslední známé daňové povinnosti (PZDP), ze které poplatník vyloučí příjmy podle ZDP § 10 – ostatní příjmy.

Marková (2020, s. 55) rozlišuje tři možnosti, jak platit zálohy:

- Zálohy neplatí ten poplatník, jehož poslední známá daňová povinnost byla menší jak 30 000 Kč.
- Pokud poslední známá daňová povinnost přesáhla částku 30 000 Kč, avšak nedosáhla 150 000 Kč, pak se platí zálohy na daň ve výši 40 % z PZDP, a to ve dvou splátkách. První záloha je splatná nejpozději do 15. dne šestého měsíce a druhá splátka nejpozději do 15. dne dvanáctého měsíce téhož roku.
- Poplatník platí zálohy ve čtyřech splátkách, pokud poslední známá daňová povinnost byla větší než 150 000 Kč. Tyto splátky jsou ve výši  $\frac{1}{4}$  PZDP. První splátka je splatná do 15. dne třetího měsíce, druhá do 15. dne šestého měsíce, třetí do 15. dne devátého měsíce a poslední čtvrtá splátka je splatná do 15. dne dvanáctého měsíce (Marková, 2020, s. 55).

### 3.18.1 Minimální výše daně

Pokud daň nepřesáhne částku 200 Kč, nebo celkové zdanitelné příjmy u fyzické osoby byly méně než 15 000 Kč, daň nebo penále se nepředepíše a neplatí. (Marková, 2020, s. 55)

## 4 ODVODY POJISTNÉHO

Přehled o příjmech a výdajích ze samostatně výdělečné činnosti pro zdravotní pojišťovnu a pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je povinna podat každá osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ), která vykonávala svou činnost alespoň po část kalendářního roku.

Tyto přehledy se podávají do jednoho měsíce od lhůty podání daňového přiznání, což připadá na 1. května, pokud přiznání zpracovává daňový poradce, tak je tato lhůta prodloužena až do 1. srpna. (Hnátek, 2020, s. 150)

Registrace k sociálnímu pojištění (SP) a zdravotnímu pojištění (ZP) se týká OSVČ, které zahájily podnikatelskou činnost, a to nejpozději do osmého dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, kdy k zahájení činnosti došlo. (Ptáčková, 2018, s. 29)

Pojistné se splácí v české měně, a to v hotovosti nebo na bankovní účet. Za den platby se považuje den, kdy peníze byly připsány na účet. Pokud dojde k nezaplacení pojistného či záloh na SP nebo ZP, vznikají OSVČ penále ve výši 0,05 % dlužné částky za každý den prodlení. (Ptáčková, 2018, s. 31)

### 4.1 Pojistné na sociální zabezpečení

Pojistné na sociální zabezpečení je upraveno v dokumentech Zákon č. 589/1992 Sb. a Zákon České národní rady o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Vančurová (2020, s. 158) popisuje, co pojistné na sociální zabezpečení zahrnuje:

- pojistné na důchodové pojištění – pomáhá při dlouhodobé či neschopnosti pracovat, příkladem můžou být osoby v důchodu nebo invalidita,
- příspěvek na státní politiku zaměstnanosti – příspěvek, který dostane občan, pokud není zaměstnán,
- pojistné na nemocenské pojištění – dávka, která pomáhá částečně hradit příjmy z činnosti při nemoci nebo úrazu, když je poplatník neschopen vykonávat svou činnost.

(Vančurová, 2020, s. 158)

Účastníky na sociálním pojištění jsou zaměstnanci, za které odvádí pojistné zaměstnavatelé, OSVČ a dobrovolní účastníci pojištění. (Ptáčková, 2018, s. 21)

#### 4.1.1 Hlavní a vedlejší činnosti

Pokud podnikáme, je zapotřebí rozlišovat, jestli je pro poplatníka podnikání hlavní nebo vedlejší činností, aby platil zálohy včas a ve správné výši.

##### Hlavní činnost

Podnikání je jedinou výdělečnou činností nebo z něj převažuje příjem.

##### Vedlejší činnost

Podle dokumentu *OSVČ NA VEDLEJŠÍ ČINNOST V ROCE 2021* je podnikání vedlejší činností, pokud je sociální a zdravotní pojištění placeno z jiné činnosti. Jinými činnostmi rozumíme:

- zaměstnanec účasten na nemocenském pojištění a s alespoň minimální mzdou,
- důchodce,
- rodič pobírající rodičovský příspěvek,
- student do 26 let, který se připravuje na výkon budoucího povolání.

(OSVČ NA VEDLEJŠÍ ČINNOST V ROCE 2021, 2021)

Pravidla pro placení záloh u OSVČ vysvětluje Hnátek (2020, s. 151). OSVČ, která vykonává vedlejší činnosti, platí zálohy pouze v případě, že za předchozí rok dosáhla rozhodné částky nebo pokud se sama dobrovolně přihlásí k účasti na důchodovém pojištění. (Hnátek, 2020, s. 151)

#### 4.1.2 Rozhodná částka

Rozhodná částka vyjadřuje, zda jsme povinni se účastnit důchodového pojištění jako OSVČ, které vykonávají vedlejší činnosti.

Rozhodná částka se vypočítá jako 2,4násobek všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok předcházející o 2 roky rok přiznání důchodu a přepočítací koeficient za stejné období. Rozhodná částka se snižuje o jednu dvanáctinu za každý kalendářní měsíc, ve kterém nebyla vykonávána vedlejší samostatně výdělečná činnost či byla vyplácena po celý kalendářní měsíc nemocenská.

Podle dokumentu *Povinná účast na pojištění* je v roce 2021 rozhodná částka **85 058 Kč**, pro rok 2020 byla ve výši **83 603 Kč**. (Povinná účast na pojištění, 2021)

#### 4.1.3 Vyměřovací základ

Pro OSVČ je vyměřovací základ stanoven ve výši 50 % dílčího základu daně, který plyne z příjmů z podnikání či jiné samostatné výdělečné činnosti. Daňový základ není snížen o daňovou ztrátu. (Hnátek, 2020, s. 144)

#### 4.1.4 Minimální vyměřovací základ

Jak uvádí ve své práci Vančurová (2020, s. 201-205), minimální vyměřovací základ (VZ) je odvozen od průměrné mzdy. Pro hlavní činnost se stanoví minimální VZ jako 25 % z průměrné mzdy a pro vedlejší činnost jako 10 % z průměrné mzdy. Jako příklad Vančurová uvádí, že pokud je za rok 2021 průměrná mzda 35 441 Kč (tzn. pro hlavní činnost), bude platit minimální VZ 8 861 Kč a minimální měsíční záloha bude činit 2 588 Kč.

#### 4.1.5 Maximální vyměřovací základ

Podle Ptáčkové (2018, s. 28) je maximální vyměřovací základ roven 48násobku průměrné mzdy. Maximální VZ je vždy roční. V roce 2020 tato částka činila 1 672 080 Kč, pro rok 2021 je tato částka stanovena na 1 701 168 Kč. Je součtem všech VZ zjištěných v kalendářním roce.

#### 4.1.6 Sazby

Jak vysvětluje internetový dokument, pojistné se zaokrouhluje na celé koruny nahoru a je splatné formou záloh od 1. do posledního dne příslušného kalendářního měsíce, za který se záloha platí. (Zalohy-na-socialni-pojistení, 2021)

Tabulka 3 Sazby SP (zdroj: Hnátek, 2021, s. 155; vlastní zpracování)

	Zaměstnanec	Zaměstnavatel	OSVČ
<b>Sociální pojištění</b>	6,5 %	24,8 %	29,2 %, případně 2,1 % dobrovolné nemocenské pojištění

#### 4.1.7 Nová výše záloh

Od měsíce, kdy OSVČ podá přehled o příjmech a výdajích, platí novou výši záloh ze skutečného vyměřovacího základu z předcházejícího kalendářního roku. Pokud podnikatel nedosáhne minimální výše zálohy, pak platí zálohy z minimálního vyměřovacího

základu. Zálohy neplatí OSVČ, pro kterou je činnost vedlejší, nebo pokud nedosáhla rozhodné částky. (Ptáčková, 2018, s. 30)

## 4.2 Zdravotní pojištění

Zdravotní pojištění slouží k pokrytí výdajů při poskytnutí zdravotní péče. (Vančurová, 2020, s. 157).

Zdravotní pojištění je upraveno zákonem č. 48/1997 Sb., Zákon o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

Mezi účastníky na zdravotním pojištění se řadí:

- zaměstnanci, za které je pojistné odvedeno zaměstnavatelem,
- OSVČ,
- osoby bez zdanitelných příjmů – osoby, které mají trvalý pobyt na území ČR a nejsou zaměstnanci, OSVČ, ani za ně neplatí pojistné stát,
- stát – platí pojistné prostřednictvím státního rozpočtu například za nezaopatřené děti, důchodce, ženy na mateřské atd.

(Ptáčková, 2018, s. 21)

### 4.2.1 Vyměřovací základ

Pro OSVČ je vyměřovací základ stanoven jako 50 % příjmů z podnikání či jiné samostatné výdělečné činnosti, ovšem s tím rozdílem, že jsou od těchto příjmů odečteny výdaje vynaložené na dosažení, udržení a zajištění příjmů. (Hnátek, 2020, s. 144)

### 4.2.2 Minimální vyměřovací základ

Pro zdravotní pojištění je stanovený pouze minimální vyměřovací základ.

Minimální vyměřovací základ se vypočítá jako dvanáctinásobek 50 % průměrné mzdy za kalendářní rok. OSVČ je povinna odvést pojistné z minimálního vyměřovacího základu vždy. Tedy pokud se stane, že její vyměřovací základ je nižší než minimální, tak i přesto musí odvést pojistné z již zmíněného minimálního vyměřovacího základu.

Pro rok 2021 je průměrná mzda 35 441 Kč, platí tedy minimální VZ ve výši 17 720,50 Kč a minimální měsíční záloha činí 2 393 Kč.

(Jaký je minimální vyměřovací základ?, 2021)

### 4.2.3 Sazby

Pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru a splácí se ve formě záloh nejpozději do 8. dne následujícího měsíce, tzn. záloha za měsíc květen je splatná nejpozději do 8. června. (Zdravotní pojištění OSVČ, zálohy, 2021).

Tabulka 4 Sazby ZP (zdroj: Hnátek, 2020, s. 144; vlastní zpracování)

	Zaměstnanec	Zaměstnavatel	OSVČ
<b>Zdravotní pojištění</b>	4,5 %	9 %	13,5 %

### 4.2.4 Nová výše záloh

Nová výše zálohy u zdravotního pojištění je od měsíce, kdy OSVČ podá přehled příjmů a výdajů. Pokud je záloha, kterou platí OSVČ, nižší než ta, která je stanovena jako minimální k 1. lednu následujícího roku, pak od 1. ledna musí platit zálohu podle nové minimální zálohy k 1. lednu. Po podání přehledu se zjistí, jestli nově vypočtená záloha je vyšší než minimální. Pokud ano, tak platí zálohy dle přehledu. Pokud tomu tak není, musí poplatník platit i nadále zálohy v minimální výši. Zálohy nemusí platit v měsících, kdy je pro OSVČ tato činnost vedlejší nebo pokud byla OSVČ po celý měsíc neschopna práce. (Ptáčková, 2018, s. 30-31)



## **II. PRAKTICKÁ ČÁST**

## 5 PŘEDSTAVENÍ FYZICKÉ OSOBY

Vybraná fyzická osoba si nepřála, aby byly v této bakalářské práci zveřejněny její osobní údaje, proto budu v následujících kapitolách hovořit o této osobě jako o Panu X. Všechny ostatní údaje, kterými se dále zabývá tato bakalářská práce, vycházejí z podkladů, jež byly poskytnuty z evidence vedené Panem X.

### 5.1 Základní informace

Jedná se o podnikající fyzickou osobu v oboru pohostinství. Svoji činnost zahájila v roce 2015 v malé obci. Zde také zrealizovala přístavbu vedle svého rodinného domu, která byla přizpůsobena k výdělečné činnosti.

Pan X je vyučený kuchař a dříve pracoval ve svém oboru jako kuchař v restauraci. V průběhu zaměstnání již plánoval, že po absolvování několikaleté praxe v kuchyni zahájí své podnikání. Vzhledem k tomu, že se mu dařilo v zaměstnání, tak si již v jeho průběhu získal okruh stálých zákazníků, kteří se díky němu rádi do restaurace vraceli. I tímto způsobem se také připravoval na podnikání – získával si svoji budoucí klientelu. Z počátku ještě jako zaměstnanec vařil na objednávku svým spokojeným a stálým zákazníkům na různé akce, jež se uskutečňovaly v restauraci (příkladem mohou být křtiny, pohřby, svatby či různé akce jakožto svatomartinské hody, valentýnská menu a jiné).

Po osamostatnění navázal na tyto služby a zřídil si v přístavbě u rodinného domu přístřešek pro pohostinství. Tyto služby poskytuje buď ve svém objektu, nebo dováží pohoštění již hotové, popřípadě připravuje raut přímo na místě určeném zákazníkem. Podmínky pro vaření má v zázemí domu. V přístřešku se prodávají nápoje a drobné občerstvení. Prostor je určen až pro 50 hostů, samozřejmostí je sociální zařízení včetně sociálního zařízení pro invalidy. Celý objekt lze také zarezervovat a již několikrát se zde konaly rodinné oslavy, křtiny, a dokonce i svatba. Kapacita se za příznivých klimatických podmínek může zvýšit až na dvojnásobek, a to díky přilehlému travnatému pozemku, na kterém se nachází zahrádka se zastřešeným posezením. Na zahrádce je zřízen také dětský koutek.

V průběhu své činnosti rozšířil své podnikání pronájmem kulturního domu v nedaleké obci. V kulturním domě se konají různé akce (plesy, maškarní, volby apod.), na které poskytuje Pan X taktéž catering. Ke kulturnímu domu náleží prostor hospody, která funguje denně. V neposlední řadě je v této obci v letních měsících zřízen kiosek u hřiště, který je taktéž v nájmu Pana X. Dále k jeho podnikání patří prodej rychlého občerstvení z mobilního

stánku. Tento stánek využívá k prodeji občerstvení na různých akcích (poutě, hody, dobročinné akce). Také si pořídil profesionální sekačku na trávu a na objednávku provádí údržbu zelených ploch.

Momentálně zaměstnává jednoho zaměstnance. Ještě v roce 2019 a v lednu roku 2020 to byli dva zaměstnanci, a to jeden na poloviční úvazek a druhý na hlavní pracovní poměr.

## **5.2 Spolupracující osoba**

Pan X má od roku 2016 spolupracující osobu, kterou je jeho přítelkyně, se kterou žije ve společně hospodařící domácnosti. Mají spolu dvě děti, na které daňové zvýhodnění uplatňuje Pan X. U spolupracující osoby nesmí podíl příjmů a výdajů překročit více jak 30 % a částka, o kterou příjmy převyšují výdaje, může maximálně činit 180 000 Kč. Také spolupracující osoba má povinnost podávat daňové přiznání a přehledy o příjmech a výdajích pro zdravotní pojišťovnu a českou správu sociálního zabezpečení.

## 6 DAŇOVÁ EVIDENCE

Výše zmíněná podnikající osoba vede daňovou evidenci již od prvopočátku zahájení svého podnikání. To pro ni znamená, že si musí uchovávat veškeré příjmy a výdaje a také si vést knihu pohledávek a závazků z obchodních vztahů. Pro účely sestavení daňového přiznání postačí uvést příjmy a výdaje. V knize pohledávek si Pan X eviduje pohledávky a díky této evidenci okamžitě ví, kdo mu za poskytnutí služby nezaplatil. Naopak v knize závazků eviduje, komu ještě dluží.

### 6.1 Příjmy za rok 2019

V této části budou rozebrány příjmy podnikatele za rok 2019, které jsou uvedeny čtvrtletně. Za rok 2019 vystavil Pan X celkem 13 příjmových dokladů, které byly řádně očíslovány a splňovaly veškeré náležitosti příjmového dokladu, to znamená např. IČO, datum, částka v Kč, účel platby apod. Pan X vede sjetinu příjmů za celý měsíc za pohostinskou činnost. Převážná část dokladů tak byla přijata za pohostinskou činnost, což je hlavní činností výše zmíněného podnikatele. Celková výše příjmů je 1 797 859 Kč, jak lze vidět v Tab. 5.

Tabulka 5 Příjmy za rok 2019 (zdroj: vlastní zpracování)

Období	Příjmy
1. čtvrtletí	333 278 Kč
2. čtvrtletí	502 968 Kč
3. čtvrtletí	498 758 Kč
4. čtvrtletí	462 855 Kč
<b>Úhrn za rok 2019</b>	<b>1 797 859 Kč</b>

### 6.2 Příjmy za rok 2020

V roce 2020 bylo vystaveno celkem 26 příjmových dokladů. Opět byla převážná část z hlavní podnikatelské činnosti. Úhrn těchto dokladů pro rok 2020 činil 1 839 241 Kč, jak se můžeme dočíst v Tab. 6.

Tabulka 6 Příjmy za rok 2020 (zdroj: vlastní zpracování)

Období	Příjmy
1. čtvrtletí	285 131Kč
2. čtvrtletí	429 952 Kč
3. čtvrtletí	849 274 Kč
4. čtvrtletí	274 884 Kč
<b>Úhrn za rok 2020</b>	<b>1 839 241 Kč</b>

### 6.3 Výdaje za rok 2019

Pan X vede daňovou evidenci a to znamená, že uplatňuje výdaje podle skutečnosti. Počet dokladů, které Pan X evidoval v roce 2019, bylo 363 s celkovou sumou 1 716 364 Kč, jak můžeme vidět v Tab. 7. Ve většině případů se jednalo o nákup zboží, nájem, spotřebu pohonných hmot, pravidelnou údržbu aj.

Tabulka 7 Výdaje za rok 2019 (zdroj: vlastní zpracování)

Období	Výdaje
1. čtvrtletí	235 659 Kč
2. čtvrtletí	692 262 Kč
3. čtvrtletí	431 207 Kč
4. čtvrtletí	357 236 Kč
<b>Úhrn za rok 2019</b>	<b>1 716 364 Kč</b>

### 6.4 Výdaje za rok 2020

Za rok 2020 bylo evidováno celkem 384 výdajových dokladů. Úhrn těchto dokladů činil v roce 2020 celkem 1 905 244 Kč, což lze také vyčíst z Tab. 8. Opět se jednalo o běžné výdaje související s jeho hlavní podnikatelskou činností, jako jsou pohonné hmoty, nájem, nákup zboží a materiálu apod.

Tabulka 8 Výdaje za rok 2020 (zdroj: vlastní zpracování)

<b>Období</b>	<b>Výdaje</b>
<b>1. čtvrtletí</b>	327 319 Kč
<b>2. čtvrtletí</b>	648 313 Kč
<b>3. čtvrtletí</b>	723 636 Kč
<b>4. čtvrtletí</b>	205 976 Kč
<b>Úhrn za rok 2020</b>	<b>1 905 244 Kč</b>

## 7 DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ ZA ROK 2019

Pro lepší přehlednost při tvorbě daňového přiznání jsme využili volně přístupný internetový daňový portál – EPO. Jelikož si podnikatel nepřál, aby v této práci byly zveřejněny jeho osobní údaje, nebude vyplněno záhlaví daňového přiznání a I. oddíl. V záhlaví se uvádí, kterému finančnímu úřadu se daňové přiznání bude podávat. Poplatník má možnost si vybrat územní pracoviště. Dalšími údaji jsou daňové identifikační číslo, rodné číslo a o jakou variantu daňového přiznání se jedná. V I. oddílu jsou všechny osobní údaje (jméno, příjmení, adresa místa pobytu a jiné). Ostatní uvedené údaje v daňovém přiznání jsou podle skutečnosti.

Tabulka 9 Daň za rok 2019 (zdroj: vlastní zpracování)

Výpočet daně	Částka
<b>Příjmy za rok 2019</b>	1 797 859 Kč
<b>Výdaje za rok 2019</b>	1 716 364 Kč
<b>Základ daně</b>	57 047 Kč
<b>Základ daně zaokrouhlený na sta koruny dolů</b>	57 000 Kč
<b>Daň 15 %</b>	8 550 Kč
<b>Základní sleva na poplatníka</b>	24 840 Kč
<b>Daň po uplatnění slev</b>	0 Kč
<b>Daňové zvýhodnění na vyživované dítě</b>	34 608 Kč
<b>Výsledná daň (daňový bonus)</b>	-34 608 Kč

Zjednodušený výpočet daně demonstruje Tab. 9. Celé daňové přiznání za rok 2019 nalezneme v Příloze P I, která je součástí této práce.

II. oddíl daňového přiznání se věnuje dílčímu základu daně z příjmů podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základu daně a ztrátě. V příloze P I je uvedeno, že Pan X má příjmy pouze podle § 7. Na řádce 101 jsou uvedeny příjmy, které jsme využili z Tab. 5 a na řádce 102 výdaje z Tab. 7. Rozdíl mezi příjmy a výdaji je 81 495 Kč. Jelikož Pan X má spolupracující osobu, tak je ještě zapotřebí rozdělit příjmy a výdaje mezi něj a již zmíněnou spolupracující osobu.

Spolupracující osoba může mít podíl příjmů a výdajů maximálně 30 %. Přítelkyně Pana X uplatňuje 30 % z příjmů a výdajů, což znamená, že příjmy spolupracující osoby jsou 539 357 Kč a výdaje činí 514 909 Kč, čímž je splněna i druhá podmínka. Tou je skutečnost, že částka, o kterou příjmy převyšují výdaje, může být maximálně 180 000 Kč. Po těchto úpravách zjistíme, že dílčí základ Pana X je 57 047 Kč.

III. oddíl se zabývá nezdanitelnými částmi základu daně, odčitatelnými položkami a daní celkem. Z přílohy P I si můžeme povšimnout, že Pan X neuplatňuje žádný odečet podle § 15, ačkoliv daň by si mohl snížit například darováním krve. To znamená, že základ daně zůstává pořád stejný. Pro výpočet daně je nutné, aby tento základ daně byl zaokrouhlen na celá sta korun dolů. Základ daně po zaokrouhlení činí 57 000 Kč. Z této částky se poté vypočte 15 % daň, která činí 8 550 Kč.

Ve IV. oddílu se nám opět promítne vypočtená daň. Popřípadě solidární zvýšení daně, což se Pana X netýká, jelikož nesplňuje podmínky, pro solidární zvýšení daně. Daňovou ztrátu také Pan X neuplatňuje.

V. oddíl se zaměřuje na slevy na dani a daňové zvýhodnění. Jelikož Pan X má nízkou daň, kromě slevy na poplatníka nemá smysl, aby uplatňoval ještě nějaké další slevy, protože daň po uplatnění slev nesmí být menší než nula. Další slevy, které by si mohl uplatnit v budoucnu (pokud by daň byla vyšší), je sleva za umístění dítěte, jelikož jeho syn navštěvuje mateřskou školu. Slevu na evidenci tržeb ve výši 5 000 Kč uplatnil Pan X již v minulých letech.

Pan X má dvě děti, na obě děti uplatňuje daňové zvýhodnění. K daňovému přiznání je podáno čestné prohlášení spolupracující osoby, že neuplatňuje daňové zvýhodnění na dvě výše zmíněné děti. Toto zvýhodnění může způsobit, že poplatník neplatí daň, ale naopak mu finanční úřad vrací ve formě tzv. bonusu, což je případ Pana X, kdy mu bude vyplacen bonus ve výši 34 608 Kč.

V VI. oddílu jsme zjistili, že Panu X bude vrácena finančním úřadem částka ve výši 34 608 Kč. K daňovému přiznání je potřeba přiložit všechny potřebné přílohy: Přílohu č. 1 „Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti podle § 7 ZDP“ a čestné prohlášení, že jeho spolupracující osoba neuplatňuje daňové zvýhodnění na děti.



## **7.1 Lhůta pro podání daňového přiznání za rok 2019**

Jak uvádí Bureš (2020), v roce 2020 došlo ke změně, způsobené pandemií nemoci covid-19. Vláda ČR odložila termín podání daňového přiznání k dani z příjmu fyzických osob za rok 2019 až na 18. srpna 2020.

## 8 DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ ZA ROK 2020

Opět i zde nebudeme vyplňovat záhlaví a I. oddíl daňového přiznání z důvodu zachování utajení osobních údajů podnikatele. Zjednodušený výpočet daně opět zobrazuje Tab. 10.

Tabulka 10 Daň za rok 2020 (zdroj: vlastní zpracování)

Výpočet daně	Částka
<b>Příjmy podle § 6 za rok 2020</b>	7 200 Kč
<b>Povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona za rok 2020</b>	648 Kč
<b>Příjmy za rok 2020</b>	1 839 241 Kč
<b>Výdaje za rok 2020</b>	1 905 244 Kč
<b>Základ daně</b>	7 848 Kč
<b>Základ daně zaokrouhlený na sta koruny dolů</b>	7 800 Kč
<b>Daň 15 %</b>	1 170 Kč
<b>Základní sleva na poplatníka</b>	24 840 Kč
<b>Daň po uplatnění slev</b>	0 Kč
<b>Daňové zvýhodnění na vyživované dítě</b>	34 608 Kč
<b>Úhrn sražených záloh na daň – § 6</b>	1 176 Kč
<b>Výsledná daň (daňový bonus)</b>	-35 784 Kč

Z příložené Přílohy P II lze vyčíst, že Pan X má příjmy podle § 6 a § 7. V roce 2020 došlo ke změně, kdy Pan X měl příjmy také podle § 6 – příjmy fyzických osob ze závislé činnosti. Stal se totiž členem zastupitelstva a funkční požitky jsou příjmy podle § 6 zákona o dani z příjmu, které je poplatník povinen přiznat v daňovém přiznání. K tomuto příjmu obdržel Pan X tzv. „Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti“.

V uvedené příloze P II na řádce 101 jsou příjmy, které jsme vyčetli z Tab. 6 a na řádce 102 výdaje z Tab. 8. Rozdíl mezi příjmy a výdaji, tedy výsledek hospodaření, je -66 003 Kč. To znamená, že v roce 2020 vykázal Pan X ztrátu, kterou by si podle nového usnesení mohl uplatnit i v minulých dvou obdobích, ovšem Pan X ani v jednom období neplatil daň. To tedy znamená, že tuto možnost využít nemůže.

I zde je potřeba rozdělit příjmy a výdaje na spolupracující osobu. Přítelkyně Pana X uplatňuje 30 % z příjmů a výdajů, což znamená, že příjmy spolupracující osoby jsou 551 772 Kč a výdaje činí 571 573 Kč. Tím je splněna i druhá podmínka. Touto podmínkou je, že částka, o kterou příjmy převyšují výdaje, může být maximálně 180 000 Kč. Po těchto úpravách zjistíme, že dílčí základ pana X je -46 202 Kč.

V roce 2020 se v daňovém přiznání u Pana X opět neobjevily žádné nezdánitelné části podle § 15, i když daroval invalidní osobě finanční podporu na koupi invalidního vozíku. Ale jelikož má Pan X malý základ daně, tak je zbytečné, aby se tento údaj v daňovém přiznání objevil. Daň vypočteme jako zaokrouhlený základ daně na sta korun dolů, který v tomto případě činí 7 800 Kč. Tento zaokrouhlený základ daně poté vynásobíme příslušnou 15% daní a zjistíme, že daň za rok 2020 je 1 170 Kč.

Ve IV. oddílu se nám daň opět promítne a dále zde oproti loňskému roku nalezneme také vyšší daňové ztráty za rok 2020, která činí 46 202 Kč.

Na slevy na dani a daňové zvýhodnění se zaměříme v V. oddílu. Daň je opět nízká, takže po odečtení základní slevy na poplatníka vznikne nulová daň.

Nakonec se dostáváme k části, kde je zapotřebí vyplnit údaje o dětech, aby Pan X mohl uplatnit daňové zvýhodnění. Za rok 2020 vznikl daňový bonus v celkové výši 34 608 Kč.

V VI. oddílu daňového přiznání lze vyčíst, že Panu X vznikl přeplatek na dani z příjmů FO. Tento bonus za rok 2020 činí celkem 35 784 Kč, jelikož je Panu X vrácena daň z příjmu podle § 6 a dále je přičten daňový bonus, který mu vznikl. K daňovému přiznání za rok 2020 je oproti předešlému daňovému přiznání zapotřebí přiložit navíc „Potvrzení o zdánitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“, jelikož v roce 2020 měl Pan X příjem podle § 6 – ze závislé činnosti.

## 8.1 Lhůta pro podání daňového přiznání za rok 2020

Co se týká podání DP za rok 2020, i zde se termíny změnily. Situaci vysvětluje Mečířová (2021). Pokud poplatník odevzdává DP v listinné podobě na podatelnu finančního úřadu, termín bude 3. května 2021. Jestliže poplatník bude podávat DP prostřednictvím datové schránky, e-mailem s elektronickým podpisem anebo přes on-line finanční úřad *Moje daně*, termín bude 1. června 2021. Pokud DP vypracovává daňový poradce, konečný termín bude jako obvykle 1. červenec 2021. (Mečířová, 2021)

## 9 PŘEHLEDY O PŘÍJMECH A VÝDAJÍCH OSVČ ZA ROK 2019

### 9.1 Sociální pojištění

Pro vyplňování přehledu pro Českou správu sociálního zabezpečení (ČSSZ) jsme využili volně přístupný on-line formulář. Každá OSVČ je povinna podat Přehled o příjmech a výdajích za daný kalendářní rok, pokud alespoň část tohoto roku vykonávala samostatně výdělečnou činnost.

Po vyplnění základních údajů přechází formulář na údaje o daňovém priznání, kde se dozvídáme, zda má poplatník povinnost podávat DP nebo jestli je DP zpracováno daňovým poradcem apod. V části C jsou uvedeny údaje o výkonu samostatné výdělečné činnosti. Zde je potřeba rozlišit, jestli se jedná o činnost hlavní, vedlejší, popřípadě kombinaci. Pokud by se jednalo o vedlejší činnost, je potřeba uvést důvod, proč tomu tak je. Tyto důvody jsou uvedeny ve formuláři pod písmenem D. V našem případě není nutno tuto část vyplňovat, jelikož Pan X vykonával samostatně výdělečnou činnost pouze jako hlavní.

Část E je asi nejdůležitější část přehledu. Zde se poplatník dozvídá, jaká je výše pojistného a jestli má přeplatek nebo nedoplatek na pojistném. V této části využijeme údaje z DP, a to konkrétně základ daně podle § 7. Od tohoto údaje se odvíjí výše pojistného. Vyměřovací základ zjistíme jako 50 % DZD podle § 7, tzn. DZD podle § 7 byl 57 047 Kč, polovina z tohoto DZD je 28 524 Kč. Výše pojistného byla vypočtena pomocí sazby 29,2 % a minimálního vyměřovacího základu, výše pojistného pro Pana X byla 28 646 Kč. Úhrn zaplacených záloh za rok 2019 činil 24 000 Kč. Z toho vyplývá, že pokud od výše pojistného odečteme úhrn zaplacených záloh, zjistíme, že Pan X na pojistném musel ještě doplatit 4 646 Kč.

V části H je vypočtena záloha pro následující období. V následujícím roce byla pro Pana X i nadále samostatně výdělečná činnost vykonávána jako hlavní. Pro hlavní výdělečnou činnost činí minimální měsíční vyměřovací základ 25 % z průměrné mzdy (pro rok 2020 byla průměrná mzda 34 835 Kč). To znamená, že minimální vyměřovací základ pro rok 2020 činil po zaokrouhlení 8 709 Kč. Z tohoto vyměřovacího základu můžeme také určit měsíční zálohu na důchodové pojistné. Tu vypočteme jako minimální vyměřovací základ, který je vynásoben sazbou 29,2 %. Po úpravě dostaneme zálohu 2 544 Kč, kterou musel Pan X odvádět pravidelně každý měsíc od prvního do posledního dne příslušného kalendářního měsíce, za který se záloha platí. Od měsíce, kdy Pan X podá přehled o příjmech a výdajích, platí novou výši záloh ze skutečného vyměřovacího základu z předcházejícího

kalendářního roku. Jelikož Pan X má spolupracující osobu, v přehledu bude vyplněna také část I, kde jsou uvedeny osobní údaje této spolupracující osoby.

### 9.1.1 Lhůty pro podání přehledu pro ČSSZ za rok 2019

Termín podání Přehledu o příjmech a výdajích za rok 2019 se také změnil. Pro okresní správu sociálního zabezpečení platí termín 15. září 2019. (Bureš, 2020)

## 9.2 Zdravotní pojištění

Podnikatel je pojištěn u Všeobecné zdravotní pojišťovny (VZP), u které musí pravidelně každý rok jako podnikatel podávat Přehled o příjmech a výdajích. K tomu je nutno určit, o jaký typ přehledu se jedná, zda řádný nebo opravný. Nejprve je zapotřebí vyplnit osobní údaje. Jelikož je pro Pana X podnikání hlavní činností, nebude v druhé části zatrhnuto nic. A to proto, že neplatit zálohy na zdravotním pojištění nemusí pouze osoby, které jsou zároveň zaměstnány. Minimální vyměřovací základ nebyl stanoven. Ve třetí části musí být označeno, že podnikatel podává daňové přiznání. Rovněž je zapotřebí vyznačit, zda jej zpracovává daňový poradce.

Ve čtvrté části využijeme údaje z daňového přiznání, konkrétně podnikatelovy příjmy a výdaje. Příjmy v roce 2019 byly ve výši 1 137 745 Kč a výdaje 1 056 832 Kč. Pan X provozoval živnost po celý rok 2019 a celý rok byl také pojištěn u VZP. Minimální vyměřovací základ pro rok 2019 byl stanoven 196 194 Kč, což jsme vypočetli jako 50 % z 34 835 Kč (průměrná mzda za rok 2019) krát 12 měsíců. Protože tento minimální vyměřovací základ byl vyšší než rozdíl mezi příjmy a výdaji, budeme počítat pojistné právě z minimálního vyměřovacího základu. Toto pojistné se vypočte jako 196 194 Kč krát příslušná sazba 13,5 %. Z toho vyplývá, že pojistné za rok 2019 činí po zaokrouhlení 26 487 Kč. V průběhu roku platil Pan X zálohy a celkem na nich odvedl 26 681 Kč. Za rok 2019 vznikl Panu X přeplatek ve výši 194 Kč, který nežádal vrátit a který byl použit na úhradu záloh v dalším období. Jelikož pro Pana X je podnikání hlavní činností a záloha, která je vypočtena ve výši 321 Kč, je menší než minimální záloha pro rok 2020, pak musel Pan X v dalším období platit zálohu v celkové výši 2 352 Kč. Jelikož záloha Pana X byla k 1. lednu nižší, než je stanovena minimální záloha pro rok 2020, tak už od 1. ledna 2020 musel platit zálohu ve výši 2 352 Kč.

Spolupracující osoba, na kterou je převedena část příjmů a výdajů OSVČ, je považována také za OSVČ, proto musí být přihlášena u své zdravotní pojišťovny, musí podávat Přehled o příjmech a výdajích a taktéž si platit zálohy.

### **9.2.1 Lhůty pro podání přehledu pro VZP za rok 2019**

Termín pro podání Přehledu o příjmech a výdajích za rok 2019 se pro zdravotní pojišťovnu také změnil. V roce 2020 se stal nejzazším termínem den 3. srpen 2020. (Bureš, 2020)

## 10 PŘEHLEDY O PŘÍJMECH A VÝDAJÍCH OSVČ ZA ROK 2020

### 10.1 Sociální pojištění

V přehledu o příjmech a výdajích pro ČSSZ došlo k několika změnám, a to hlavně díky odpuštěným zálohám kvůli vzniklé koronavirové situaci.

V části B je potřeba určit, o jaký typ činnosti se jedná. Oproti minulému roku u Pana X nedošlo k žádné změně, proto je opět zapotřebí zatrhnout, že se jednalo pouze o hlavní činnost.

D. Údaje o daňovém základu OSVČ za rok 2020 a další údaje podle ustanovení § 15 zákona č. 589/1992 Sb.					
20.	Daňový základ		-46 202	Kč	
21.	Počet měsíců, v nichž je SVČ považována za				Hlavní činnost 12 Vedlejší činnost
22.	Počet měsíců, v nichž jsem vykonával/a SVČ aspoň po část měsíce				Hlavní činnost 12 Vedlejší činnost
23.	Počet měsíců v období 3 – 8/2020, za které bude sníženo pojistné				Hlavní činnost 6 Vedlejší činnost
24.	Průměrný měsíční daňový základ		-3 850,17	Kč	
25.	Rozdělení daňového základu	Hlavní činnost	0	Kč	Vedlejší činnost 0 Kč
26.	Vypočtený vyměřovací základ	Hlavní činnost	-23 101	Kč	Vedlejší činnost 0 Kč
27.	Dílčí vyměřovací základ	Hlavní činnost	0	Kč	Vedlejší činnost 0 Kč
28.	Minimální vyměřovací základ		104 508	Kč	
29.	Určený vyměřovací základ	<input type="checkbox"/>	104 508	Kč	
30.	Vyměřovací základ ze zaměstnání			Kč	
31.	Součet řádků 29 a 30		104 508	Kč	
32.	Vyměřovací základ ze SVČ		104 508	Kč	
33.	Pojistné na DP		30 517	Kč	
34.	Částka, o kterou se snižuje pojistné na DP		15 264	Kč	
35.	Rozdíl mezi řádky 33 a 34		15 253	Kč	
36.	Úhrn zaplacených záloh na DP		14 950	Kč	
37.	Výsledný Doplatek/Přeplatek (rozdíl mezi řádky 35 a 36)		303	Kč	

Obrázek 2 Výpočet pojistného ČSSZ pro rok 2020

Z daňového priznání zjistíme základ daně, který uvedeme v řádku 20. V roce 2020 se jednalo o daňovou ztrátu, která činila 46 202 Kč. V části D přibyl pro rok 2020 řádek 23, jak můžeme vidět na Obr. 2. V tomto řádku bylo určeno, kolik měsíců nemusel podnikatel platit minimální výši pojistného. Vyměřovací základ zjistíme jako 50 % dílčího základu daně podle § 7, tzn. -23 101 Kč. Pokud vynásobíme řádek 32 (104 508 Kč s příslušnou sazbou), dostaneme výši pojistného. To po zaokrouhlení činí 30 517 Kč. Opět zde přibyl další řádek, a to řádek číslo 34. V tomto řádku je šestinásobek minimální výše zálohy pro rok 2020, což je 2 544 Kč, o které se snížilo pojistné. Úhrn zaplacených záloh v roce 2020 činil 14 950 Kč. To pro Pana X znamená, že na sociálním pojištění musí doplatit ještě 303 Kč.

Pro hlavní výdělečnou činnost činí minimální měsíční vyměřovací základ 25 % z průměrné mzdy (pro rok 2021 je průměrná mzda 35 441 Kč). To znamená, že minimální vyměřovací





Stejně jako u přehledu o příjmech a výdajích pro ČSSZ, i zde najdeme nový řádek (a to řádek 41, jak lze vidět na Obr. 3) zavedený kvůli pandemii koronaviru a kvůli následnému odpuštění minimálních záloh na pojistném po dobu šesti měsíců. Hodnota těchto COVID záloh činila 14 112 Kč. Po sečtení obou záloh dostaneme hodnotu 28 512 Kč, která byla celkem odvedena na zálohách za rok 2020. Po odečtení záloh od pojistného vznikne přeplatek ve výši 295 Kč. I nadále pro Pana X bude podnikání hlavní činností, a proto bude muset platit zálohy stanovené v minimální výši, jelikož jsou vyšší než záloha vypočtená.

### **10.2.1 Lhůty pro podání přehledu pro VZP za rok 2020**

Lhůta pro odevzdání přehledu o příjmech a výdajích pro zdravotní pojišťovnu je posunuta až do 2. srpna. Pokud by měl Pan X nedoplatek, musel by ho uhradit nejpozději do 11. srpna. Následné sankce za zpoždění by se na rozdíl od sociálního pojištění počítaly až od odloženého termínu, ne toho původního.

## 11 SARS-COV-2

Pandemii nemoci covid-19, která se rozšířila z čínského Wu-chanu do celého světa, způsobil nový virus SARS-CoV-2. Českou republiku zasáhla tato pandemie začátkem března. Kvůli této pandemii byla vládou vydána opatření, která omezila podnikání vybraného podnikatelského subjektu.

### 11.1 Vydaná opatření proti SARS-CoV-2

První opatření, které se dotklo naší sledované osoby, bylo vydáno 10. 3. 2020. Od tohoto dne byly zakázány všechny hromadné akce, kterých se účastnilo více jak 100 osob. Dne 13. 3. 2020 došlo k vyhlášení nouzového stavu, se kterým se pojily další zákazy. Nemohly se pořádat akce s účastí přesahující ve stejný čas více než 30 osob a v době od 20:00 do 6:00 hodin byla zakázána přítomnost osob ve stravovacích zařízeních. To opět znemožnilo Panu X podnikání. Hned 14. 3. 2020 došlo k úplnému uzavření restaurací. Toto uzavření trvalo až do 11. 5. 2020. V tento den mohly zahájit provoz (za dodržování přísných hygienických opatření) venkovní zahrádky restaurací. Dále se 25. 5. 2020 otevřely vnitřní prostory restaurací, které měly omezenou otevírací dobou (do 23:00 hodin). Hromadné akce se mohly konat maximálně v počtu do 300 osob.

V průběhu prázdnin (červenec – srpen) nebyla vydána žádná opatření, která by se dotýkala sledované osoby.

Ovšem od 18. září 2020 byla opět upravena pravidla pro hromadné akce, jelikož epidemická situace se rapidně zhoršila. Vnitřních hromadných akcí se mohlo účastnit ve stejný čas pouze deset osob. Podmínkou bylo, že každá osoba bude mít určeno místo k sezení. Do provozu stravovacích služeb mohlo pouze tolik osob, kolik je v provozovně míst k sezení. Od 24. září 2020 vstoupilo v platnost, že provozovny stravovacích služeb mají omezenou otevírací dobou (od 22:00 do 6:00 hodin). 5. října byl vyhlášen zákaz hromadných akcí pro více jak 10 osob ve vnitřních prostorech a pro více než 20 osob ve vnějších prostorech. Již 8. října byla schválena další opatření, která omezovala restaurace uzavřením už ve 20:00 hodin. Dále byly zrušeny všechny kulturní a společenské akce. 14. října se opatření ještě zpřísnila a do restaurací nesměli chodit zákazníci, bylo možné je obsloužit pouze přes výdejní okénko (pouze do 20:00 hodin).

16. listopadu 2020 se opatření začala mírně rozvolňovat, prodejní doba byla prodloužena do 21:00 hodin a svateb se mohlo účastnit 15 osob. Od 3. prosince 2020 se mohly v omezené

podobě otevřít restaurace a byl zrušen zákaz konzumace alkoholu na veřejnosti. Bohužel hned 9. prosince 2020 došlo ke změně a zákaz konzumace alkoholu na veřejnosti vstoupil opět v platnost a současně byl zakázán i jeho prodej z výdejních okének a restaurací. Restaurace musely uzavřít své provozovny již ve 20:00 hodin a po této hodině nesměly ani provozovat výdejní okénko. Jelikož se Česká republika 18. prosince 2020 vrátila zpět do 4. stupně protiepidemického systému, restaurace a bary musely opět zavřít a mít otevřené pouze výdejní okénko. Od 27. prosince 2020 přešla Česká republika do 5. stupně protiepidemického systému (tzn. hromadné akce pouze pro dvě osoby, svatby maximálně 15 osob, restaurace pouze výdejní okénko, zákaz konzumace alkoholu na veřejnosti).

## 12 OPATŘENÍ NAPOMÁHAJÍCÍ EKONOMICKÝM SUBJEKTŮM

V době pandemie koronaviru schválila vláda celou řadu opatření, která mají v nouzovém stavu pomoci podnikatelům překonat tuto nelehkou dobu. Nejvýznamnějšími opatřeními jsou Liberační balíček I a II, program „Antivirus“ a úvěrový program COVID I, II a III.

### 12.1 Liberační balíček

V tomto balíčku ministerstvo financí zveřejnilo úlevy v oblasti podávání daňového přiznání a hrazení daní. Došlo k odložení daňových povinností pro podnikatele, kteří byli zasaženi pandemií, zavedení zpětného uplatnění daňové ztráty (tzv. loss carryback), prominutí sankcí za pozdní podání přiznání k dani z přidané hodnoty (DPH) a pokut za pozdní podání kontrolního hlášení, pozastavení povinnosti elektronicky evidovat tržby (EET), prominutí DPH na bezúplatné dodání základních ochranných prostředků, snížení sazeb DPH a zrušení daně z nabytí nemovitosti. Níže budou rozebrána pouze ta opatření, která se dotýkala (popřípadě by se mohla dotknout) sledované osoby a která se týkají daně z příjmů.

#### 12.1.1 Daňové přiznání a přehledy

Kvůli pandemii koronaviru byly posunuty termíny pro podání DP, přehledů pro zdravotní pojišťovnu a českou správu sociálního zabezpečení. Všechny odložené termíny již byly zmíněny v této práci výše.

#### 12.1.2 Prominutí záloh pro OSVČ

Pro všechny OSVČ byly prominuty zálohy na důchodovém i zdravotním pojištění, a to v jejich minimální výši za měsíce březen až srpen. Podnikatelé toto nemuseli nikde ohlašovat, ani se nikde registrovat. Pokud ale OSVČ má povinnost odvádět vyšší zálohu než je ta minimální, tak ta prominuta není, ale je pouze její platba odložena. V roce 2020 minimální měsíční záloha na důchodovém pojištění pro OSVČ (hlavní činnost) činila 2 544 Kč a minimální měsíční záloha na zdravotním pojištění pro OSVČ činila 2 352 Kč. OSVČ se toto období v nároku na důchod započítá jako vyloučená doba (jako například při nemoci). Toto prominutí záloh představuje celkovou úlevu až do výše okolo 30 000 Kč.

(Bureš, 2020)

### 12.1.3 EET přerušeno do konce roku 2020

Od roku 2017 vznikla podnikatelům v maloobchodu povinnost zavést elektronickou evidenci tržeb. Kvůli šíření pandemie koronaviru byla tato povinnost pozastavena pro subjekty, které spadají do všech fází EET, včetně maloobchodu. Elektronická evidence tržeb pro všechny podnikatele byla přerušena do konce roku 2020. V tomto období nemusí podnikatel odesílat data o tržbách, vystavovat účtenky apod. Podnikatelé se z EET nemusí nijak odhlašovat. (Bureš, 2020)

### 12.1.4 Loss carryback

S výskytem koronaviru SARS-CoV-2 došlo ke změnám v zákoně o dani z příjmů a byl zaveden institut zpětného uplatnění daňové ztráty, tzv. loss carryback, který umožňuje fyzickým a právnickým osobám zpětně uplatnit vykázanou daňovou ztrátu za rok 2020 v příznáních za rok 2019 a 2018. A to tak, že poplatníci podají dodatečná daňová příznání za tyto roky, pouze za předpokladu, že poplatník v těchto letech zaplatil ze zisků daň. Limit zpětného uplatnění daňové ztráty je 30 mil. Kč. (Vychopeň, 2020)

## 12.2 Program „Antivirus“

Program Antivirus zrealizovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky. Cílem programu je zmírnit dopady šíření nákazy covid-19 na zaměstnanost. Program Antivirus je rozdělen do tří režimů: režim A, režim B, režim A Plus. Příspěvek byl poskytován pouze na zaměstnance, kteří jsou zaměstnanci a kterým nebyla dána výpověď. Příspěvek byl poskytován jen za zaměstnance, kteří byli v pracovním poměru, nikoliv na zaměstnance pracující na dohodu nebo statutární orgány.

### 12.2.1 Režim A

V tomto režimu se jedná o kompenzace nákladů zaměstnavatelům, pokud jejich zaměstnanci byla nařízena karanténa podle příslušných právních předpisů, nebo museli omezit svůj provoz v důsledku vydaných opatření. Částka této podpory byla 80 % z vyplacené mzdy včetně odvodů, maximální příspěvek činil 39 000 Kč za měsíc za jednoho zaměstnance. Rozhodné období je 12. 3. 2020 – 28. 2. 2021. (Antivirus A, A Plus – nucené omezení provozu a karantény, 2021)

### 12.2.2 Režim B

Antivirus v režimu B mohli čerpat ti zaměstnavatelé, kteří byli nuceni zastavit provoz kvůli nedostatku surovin nebo jiných materiálů nebo pokud byla omezena poptávka po jejich výrobcích popřípadě službách z důvodu pandemie. Nebo pokud došlo k překážce v práci ze strany zaměstnavatele z důvodu nařízené karantény nebo péče o dítě, a to v takové míře, že počet zaměstnanců klesl až pod únosnou míru. Dle druhu překážky pobírá zaměstnanec náhradu mzdy 60-100 % průměrného výdělků. Příspěvek zaměstnavatelům činí 60 % z vyplacené náhrady mzdy včetně odvodů, maximálně však do výše 29 000 Kč měsíčně za jednoho zaměstnance. Rozhodným obdobím se stalo 12. 3. 2020 – 28. 2. 2021. (Antivirus B – související hospodářské potíže, 2021)

### 12.2.3 Režim A Plus

Antivirus je program vydaný Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky. Tento program má pomoci zaměstnancům a jejich zaměstnavatelům tak, že kompenzuje část mezd, které jsou vypláceny zaměstnancům. Podpora je určena zaměstnavatelům, kteří byli donuceni uzavřít provozovnu nebo byl jejich provoz významně omezen kvůli vydaným opatřením proti šíření SARS-CoV-2. Tato podpora činí 100 % z vyplacené náhrady mzdy a z ní provedených odvodů, které musel zaměstnavatel vyplatit za dobu, kdy byl omezen provoz. Tato podpora má maximální hranici, nejvyšší příspěvek na zaměstnance je 50 000 Kč za měsíc. Příspěvek se poskytuje pouze za dobu, kdy byl provoz omezen nebo úplně zakázán. Rozhodným obdobím pro tento program je 1. 10. 2020 – 28. 2. 2021. (Antivirus A, A Plus – nucené omezení provozu a karantény, 2021)

## 12.3 Úvěrový program COVID

Českomoravská záruční a rozvojová banka společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky vyhlásily další formu pomoci podnikatelům. Tento program je určen pro podnikatele, jejichž ekonomická činnost byla omezena v důsledku šíření pandemie. Národní úvěry byly určeny pouze žadatelům, kteří spadají do kategorie malých a středních podniků. Úvěrový program COVID byl rozdělen do tří programů. U programu COVID I podnikatelé mohli požádat o čerpání bezúročného úvěru na provozní financování ve výši 500 000 Kč až 15 000 000 Kč, až do výše 90 % způsobilých výdajů. Začátkem dubna se mohli podnikatelé začít přihlašovat do programu COVID II. Českomoravská záruční a rozvojová banka byla jako ručitel komerčních úvěrů od 10 tis. Kč do 15 mil. Kč. Splatnost byla 3 roky,

a to až do výše 80 % jistiny úvěru. Program COVID III byl určen pro pražské podnikatele. (Höfferová, 2020)

## 12.4 Kompenzační bonus

S výskytem onemocnění SARS-CoV-2 vznikl zákon č. 159/2020 Sb., Zákon o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-2. Tento zákon upravuje daňové bonusy, které mají napomáhat OSVČ, na které negativně dopadla opatření vydaná vládou, jelikož jejich podnikání bylo částečně nebo úplně pozastaveno v důsledku výskytu této nemoci.

### 12.4.1 Jaro

O tento kompenzační bonus mohly žádat pouze osoby, které splňovaly zákonem stanovené podmínky. Jednalo se o osoby, které vykonávají samostatně výdělečnou činnost buď jako hlavní nebo vedlejší. Výjimku tvořily osoby, které jsou v důsledku výkonu této činnosti účastny nemocenského pojištění jako zaměstnanci (mimo pedagogické pracovníky), takové osoby na kompenzační bonus nárok neměly. Další neméně důležitou podmínkou, že žadatel byl ke dni 12. března 2020 aktivní, nebyl přihlášen na úřadu práce a nesměl čerpat podporu v nezaměstnanosti, dále nesměl být v hmotné nouzi nebo pobírat příspěvek na bydlení. Nárok na tento kompenzační bonus měly také spolupracující osoby.

Kompenzace za jaro 2020 probíhaly ve dvou obdobích:

- první období (období od 12. března do 30. dubna 2020),
- druhé období (období od 1. května do 8. června 2020).

Výše bonusu byla 500 Kč za každý kalendářní den jednotlivého období. O tyto bonusy bylo možné požádat na finančním úřadu buď elektronicky, nebo v listinné podobě. K žádosti bylo nutností přiložit čestné prohlášení, číslo účtu, na který má být bonus vyplacen, a vlastnoruční podpis. (Základní informace k možnosti získání kompenzačního bonusu, 2020)

### 12.4.2 Podzim

Opět o tento kompenzační bonus mohly žádat OSVČ, které podnikání mají buďto jako hlavní, ale také jako vedlejší činnost. Překážkou v tomto případě nebyla skutečnost, zda osoba je zaměstnanec. O kompenzační bonus mohly opět požádat také spolupracující osoby. Podmínkou pro získání těchto bonusů bylo, aby žadatel byl OSVČ ke dni 5. října 2020 nebo jehož činnost byla přerušena ode dne, který nastal po 12. březnu 2020. Výše bonusu byla

500 Kč za každý kalendářní den u jednotlivého období. Kompenzace za podzim 2020 probíhaly v šesti bonusových obdobích:

- první období (období od 5. října do 4. listopadu 2020)
- druhé období (období od 5. listopadu do 21. listopadu 2020)
- třetí období (období od 22. listopadu do 13. prosince 2020)
- čtvrté období (období od 14. prosince do 24. prosince 2020)
- páté období (období od 25. prosince do 23. ledna 2021)
- šesté období (období od 24. ledna 2021 do 15. února 2021)

(ČÁST A) Podmínky vzniku nároku na kompenzační bonus u osoby samostatně výdělečně činné, 2021)

## 12.5 Ošetřovné

OSVČ mohly žádat o tzv. dotaci na ošetřovné pro OSVČ, kterou vydalo ministerstvo práce a obchodu. Na ošetřovné měly nárok OSVČ, které musely kvůli uzavřeným mateřským či základním školám zůstat doma s dítětem a nemohly vykonávat svoji ekonomickou činnost. Podmínkou bylo, aby podnikání bylo hlavní činností žadatele. Výše ošetřovného pro OSVČ se několikrát změnilo. První „dotaci“, na kterou měly OSVČ nárok, byla ve výši 424 Kč za den. Tato dotace byla vyplácena v průběhu března, kdy došlo k uzavření škol a školek. Poté se toto ošetřovné zvýšilo ze 424 Kč na 500 Kč denně. (Bureš, 2020)

## 12.6 COVID – Nájemné

Ministerstvo průmyslu a obchodu zveřejnilo program COVID – Nájemné. Tento program je určen podnikatelům, kteří museli kvůli vydaným krizovým opatřením uzavřít provozovnu, která není v jejich vlastnictví a která byla na základě nájemní smlouvy uzavřena před 13. březnem 2020. Pokud byly splněny veškeré podmínky pro tuto podporu, pak částka činila 50 % nájemného, maximálně však do 10 mil. Kč pro všechny provozovny, které má žadatel pronajaté. V roce 2020 byly zveřejněny hned tři tyto výzvy. (ARCHIV: Výzva k programu COVID – Nájemné, 2020)



### 13 KOMPENZACE VYUŽITÉ PODNIKATELEM

Pan X požádal o všechny kompenzace řádně a včas, a to jak o ty jarní, tak také o podzimní kompenzace. Pro účely posouzení roku 2020 se budeme v podzimní části kompenzačních bonusů zabývat pouze čtyřmi obdobími, jelikož páté a šesté již zasahuje do roku 2021.

#### JARNÍ

- první období (období od 12. března do 30 dubna 2020) – 25 000 Kč,
- druhé období (období od 1. května do 8. června 2020) – 19 500 Kč.

Za jarní kompenzační bonusy získal celkem Pan X finanční podporu ve výši **44 500 Kč**.

#### PODZIM

- první období (období od 5. října do 4. listopadu 2020) – 15 500 Kč,
- druhé období (období od 5. listopadu do 21. listopadu 2020) – 8 500 Kč,
- třetí období (období od 22. listopadu do 13. prosince 2020) – 11 000 Kč,
- čtvrté období (období od 14. prosince do 24. prosince 2020) – 5 500 Kč.

Za podzimní kompenzační bonusy získal celkem Pan X finanční pomoc ve výši **40 500 Kč** pouze pro rok 2020.

**Celkem za rok 2020 získal Pan X na kompenzačních bonusech 85 000 Kč.** Kompenzační bonus je osvobozen od daně z příjmů v plné výši. Jelikož si Pan X vede daňovou evidenci, uvede tento příjem jako příjem nevstupující do základu daně. O všechny tyto kompenzace měla nárok také požádat přítelkyně pana X. Jakožto spolupracující osoba tak učinila.

Ošetřovné, vydané ministerstvem průmyslu a obchodu, využil Pan X v průběhu března, kdy byly uzavřené mateřské školy, a to na celých 15 dní. Denní dotace byla v měsíci březnu stanovena na částku 424 Kč za den, tzn., že za toto období dostal Pan X dotaci ve výši 6 360 Kč. Další dotaci tohoto typu využil hned v měsíci dubnu, kdy byla mateřská škola uzavřena po celý měsíc. Ošetřovné se v dubnu zvedlo na částku 500 Kč za den, což znamená, že za měsíc duben obdržel Pan X dotaci ve výši 15 000 Kč. K poslednímu uzavření mateřské školy došlo v květnu. Tehdy mohl zažádat o dotaci, která činila 500 Kč za den. V tomto měsíci obdržel 5 000 Kč.

**Celkem na ošetřovném obdržel Pan X částku ve výši 26 360 Kč.** V zákonech o kompenzačních bonusech najdeme, že tento příjem z dotace je osvobozen v rámci

programu Ošetřovné pro OSVČ. V daňové evidenci uvede tento příjem Pan X jako nevstupující do základu daně.

Pan X využil i program Antivirus (zrealizovaný Ministerstvem práce a sociálních věcí) v režimu A Plus. V roce 2020 jej využil pouze za měsíc prosinec. Byl však vyplacen až v průběhu ledna roku 2021, takže pro účely této práce jej nemůžeme zahrnout. V ostatních měsících takto učinit nemohl, jelikož zaměstnanec byl doma na nemocenské, ovšem nejednalo se o karanténu, tudíž Pan X nemohl využít program Antivirus v režimu A.

Jelikož Pan X má našetřenou rezervu a nachází podporu ve své rodině, nemusel využít úvěrového programu COVID, který byl vydán Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou společně s ministerstvem průmyslu a obchodu. Tento program nabízel podnikatelům bezúročný úvěr.

V neposlední řadě mohl Pan X využít program COVID – Nájemné. Ovšem tento program nevyužil, a to hlavně kvůli složitosti vyplňování formuláře. Nájem pro Pana X činí 2 330 Kč za měsíc za pronajaté prostory v blízké obci. V první výzvě byly za rozhodné období považovány měsíce duben, květen a červen 2020. Ve druhé výzvě byly rozhodným obdobím, na které byla poskytována podpora, měsíce červenec, srpen a září 2020.

## 14 POKLES TRŽEB

Koronavirové krize poznamenal pokles tržeb snad ve všech odvětvích, výjimku tvořily například poštovní služby (kterým se naopak tržby zvýšily). Podle dat, která zveřejnil Český statistický úřad, byl pandemií nejvíce zasažen cestovní ruch, letecká doprava a ubytování, kde byl zaznamenán pokles tržeb ve druhém čtvrtletí roku 2020 až o 80 %.

### 14.1 Pokles tržeb ve stravování a pohostinství

V prvním čtvrtletí se v odvětví pohostinství a stravování tržby snížily o 11,1 %. (Služby – 1. čtvrtletí 2020, 2020)

Ve druhém čtvrtletí došlo k masivnímu poklesu tržeb, a to až o 50,4 %. Jednalo se o nejvyšší zaznamenaný pokles tržeb ve službách od roku 2005. To bylo zapříčiněno skutečností, že až do konce května byly provozovny uzavřeny. Normální chod provozoven byl tedy ve druhém čtvrtletí pouze v měsíci červnu. Proto tržby klesly tak rapidně. (Služby – 2. čtvrtletí 2020, 2020)

Ve třetím čtvrtletí byl pokles tržeb o hodně mírnější než v tom předcházejícím. V odvětví stravování a pohostinství byl zaznamenán pokles tržeb o 14,8 %. Mohlo za to rozvolnění v období téměř celých prázdninových měsíců, kdy byly otevřeny zahrádky a povoleny hromadné akce. To se ovšem v polovině září změnilo a došlo opět k omezování. (Služby – 3. čtvrtletí 2020, 2020)

V posledním čtvrtletí, tedy ve čtvrtém, poklesly tržby nejvíce za celý rok. Jednalo se o pokles o celých 55,3 %. Byly zakázány hromadné akce, opět se uzavřely restaurace a byly zakázány společenské a kulturní akce. I když docházelo k výkyvům v epidemické situaci, opatření byla přísnější. (Služby – 4. čtvrtletí 2020, 2021)

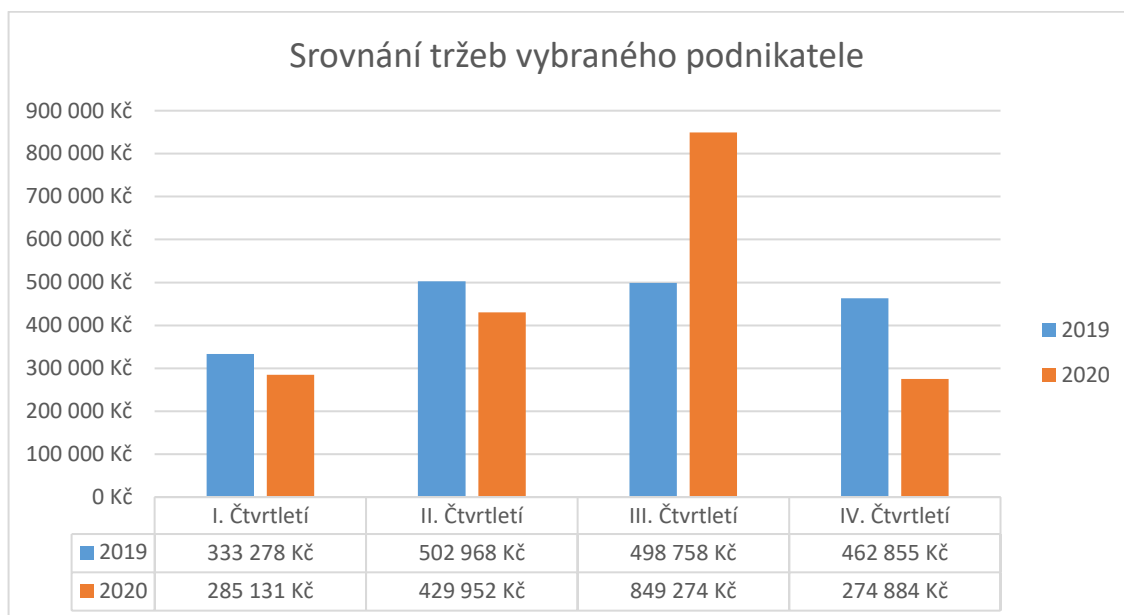
Pro lepší orientaci, Tab. 11 demonstruje pokles tržeb za rok 2020 v odvětví stravování a pohostinství.

Tabulka 11 Pokles tržeb za rok 2020 za celé odvětví (zdroj: vlastní zpracování)

1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
-11,1 %	-50,4 %	-14,8 %	-55,3 %

## 14.2 Pokles tržeb u vybraného subjektu

Pro porovnání tržeb za roky 2019 a 2020 u Pana X využijeme Obr. 4. Zde je jasně vidět, ve kterém čtvrtletí byl pandemií Pan X nejvíce ovlivněn.



Obrázek 4 Srovnání tržeb 2019 a 2020 u vybrané FO (zdroj: vlastní zpracování)

V prvním čtvrtletí v roce 2019 byly tržby Pana X 333 278 Kč a pro rok 2020 tržby byly 285 131 Kč. Z těchto údajů lze vyčíst, že u Pana X došlo k poklesu tržeb zhruba o 14,45 %, což bylo o něco více než v celém odvětví.

Druhé čtvrtletí pro Pana X zaznamenalo mírnější pokles. Tržby za rok 2019 byly 502 968 Kč a v roce 2020 byly zaznamenány tržby 429 952 Kč. Podle výsledků ve druhém čtvrtletí můžeme vidět, že se v tomto období Panu X dařilo oproti odvětví, které zaznamenalo rapidní pokles tržeb. Tržby poklesly o pouhých 14,52 %. Příčinu můžeme spatřovat v účasti Pana X na dvou tradičních akcích v místě jeho podnikání – hodech a turistickém dálkovém pochodu, na nichž pravidelně zajišťuje catering. Další z možností také může být, že od 1. května 2020 byla změněna sazba DPH piva. Od května jsou v České republice uplatňovány dvě sazby daně z přidané hodnoty. Pro točené pivo, které je konzumováno v restauraci, se začala používat sazba 10 % DPH.

Ve třetím čtvrtletí dokonce došlo k nárůstu tržeb, jelikož v roce 2019 byly tržby 498 758 Kč. V roce 2020 se tržby vyšplhaly až na částku 849 274 Kč. Ze zmíněných údajů tedy vyplývá, že třetí čtvrtletí bylo pro Pana X velmi úspěšné a tržby nepoklesly, ale naopak vzrostly

o 70,28 %. Jak jsme již zmínili, v tomto čtvrtletí vidíme vliv snížené sazby DPH u piva (v letních měsících hojně konzumovaného v otevřených zahrádkách restaurací). Nezanedbatelný vliv mělo i pořádání tradiční akcí (tanečních zábav a letních nocí), kde Pan X zajišťoval občerstvení.

Ovšem ve čtvrtém čtvrtletí došlo k výraznému poklesu. Tržby z roku 2019 ukazovaly částku 462 855 Kč, kdežto v roce 2020 klesly tržby téměř o polovinu na částku 274 884 Kč. Pokles byl obrovský ve srovnání s předchozím obdobím. Jednalo se o pokles tržeb ve výši 40,61 %. Tento pokles způsobila druhá vlna koronavirové krize, která s sebou rovněž přinesla množství vydaných vládních opatření, která měla zabránit v jejím šíření. Byly zrušeny všechny kulturní a společenské akce, došlo k uzavření restaurací, k časovému omezení provozu výdejního okénka a také k zákazu hromadných akcí. Toto všechno ovlivnilo tržby zkoumané osoby.

Tab. 12 vyjádřená v procentech znázorňuje pokles tržeb sledované osoby za rok 2020.

Tabulka 12 Pokles tržeb za rok 2020 u vybrané FO (zdroj: vlastní zpracování)

1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
-13,45 %	-12,52 %	70,28 %	-40,61 %

### 14.3 Srovnání

V této práci se zabýváme odvětvím stravování a pohostinství, které bylo samozřejmě zasaženo vydanými vládními opatřeními a nařízeními.

Tabulka 13 Srovnání poklesu tržeb u vybrané FO a odvětví za rok 2020 (zdroj: vlastní zpracování)

	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
<b>Odvětví</b>	-14,45 %	-14,52 %	<b>70,28 %</b>	-40,61 %
<b>Sledovaná FO</b>	-11,10 %	-50,40 %	-14,80 %	-55,30 %

Z Tab. 13 můžeme vyčíst, že pokles tržeb prvním a čtvrtém čtvrtletí v odvětví byl téměř srovnatelný s poklesem tržeb sledované osoby.

Jak můžeme vidět v Tab. 13, největší pokles byl zaznamenán v posledním čtvrtletí, a to jak v celém odvětví, tak také u sledované osoby. Pokles tržeb dosahoval 40 % u vybraného podnikatelského subjektu. Což bylo zapříčiněno nástupem druhé vlny pandemie.

Velký rozdíl můžeme pozorovat ve druhém a třetím čtvrtletí mezi odvětvím a sledovanou osobou. Zatímco v odvětví se ve druhém čtvrtletí tržby snížily až o polovinu, u Pana X byl zaznamenán pokles pouze o necelých 15 %. To bylo způsobeno, jak jsme již zmiňovali, změnou sazby DPH u piva a také částečným rozvolňováním na konci května a června. V té době bývá v obci, ve které Pan X podniká, pořádáno nejvíce akcí, na nichž zajišťuje veškeré občerstvení. Další z možností, jak si vybraný subjekt ještě mohl ve druhém čtvrtletí zvednout tržby, byl výdej obědů přes okénko, jelikož v tuto dobu v místě jeho podnikání pracovali dělníci na výstavbě panelového domu. Určitě by uvítali možnost jít na oběd v místě, kde pracovali, a tak i oni napomohli růstu tržeb Pana X.

Dalším velkým výkyvem je třetí čtvrtletí, kdy Panu X tržby nepoklesly, ale stouply. Rapidní rozdíl mezi sledovanou osobou a odvětvím byl téměř 85 %. Opět je to ovlivněno sazbou DPH u piva, znovuotevřením zahrádek a rozvolněním nařízení při pořádání všech hromadných akcí. Z tohoto čtvrtletí lze soudit, že pokud by nedošlo v loňském roce k pandemii, tržby Pana X by byly daleko větší než v předcházejících letech.

## ZÁVĚR

Hlavním cílem předkládané bakalářské práce bylo zjistit, jaký vliv měla pandemická situace SARS-CoV-2 na vybraný podnikatelský subjekt.

V teoretické části byla popsána problematika související s vybraným podnikatelským subjektem. Práce se zabývá takovými termíny, jako je daň z příjmů fyzických osob a odvody pro zdravotní pojišťovnu a českou správu sociálního zabezpečení. Z velké části se teoretická část zabývá přímo daní z příjmů, což je nejkomplicovanější daň. Proto byla detailně rozebrána a popsána. Rovněž bylo poukázáno na to, jak je možné tuto daň optimalizovat. Informace byly získány z platných daňových zákonů, které byly aktualizovány k 1. 1. 2021.

V úvodu praktické části byl představen vybraný podnikatelský subjekt. Dále práce vycházela z informací, které byly poskytnuty samotným podnikatelem. Především bylo čerpáno z jeho daňové evidence. Na základě daňové evidence byla sestavena daňová přiznání za obě sledovaná období, tj. roky 2019 a 2020. Vypočtený základ daně byl použit pro sestavení přehledů o příjmech a výdajích pro zdravotní pojišťovnu a českou správu sociálního zabezpečení. Zde došlo ke změnám – byly odpuštěny minimální zálohy za období březen až srpen roku 2020. A byly také posunuty termíny pro podání obou přehledů, a to jak v roce 2019, tak také v roce 2020.

V daňovém přiznání za rok 2020 byla vypočtena daňová ztráta, jelikož výdaje Pana X převýšily jeho příjmy. Státem a ministerstvem financí byla připravena pomoc pro podnikatele ve formě tzv. loss carryback. Tuto možnost sledovaný subjekt nemohl využít, jelikož v předešlých dvou období nevykázal daň, což byla podmínka pro zpětné uplatnění daňové ztráty.

Již více než rok se Česká republika potýká s pandemií koronaviru, která dopadla na všechny sektory ekonomiky. Proto bylo dále osvětleno, jaká opatření vláda vydala a která z nich omezila vybranou fyzickou osobu. Následně byly popsány možnosti podpory, které stát nabídl podnikatelům, kteří byli zasaženi pandemií. Dále bylo uvedeno, které z nich vybraný subjekt využil. Panu X byly vyplaceny za rok 2020 kompenzační bonusy v celkové výši 85 000 Kč. A také od státu obdržel dotaci ve formě Ošetřovného pro OSVČ za měsíce březen, duben a květen v částce 26 360 Kč. Oba tyto příjmy byly podle zákona o kompenzačních bonusech osvobozeny od daně z příjmů v plné výši a Pan X je v daňové evidenci zaznamenal jako příjmy nevstupující do základu daně. O kompenzační bonusy

mohla požádat i přítelkyně Pana X jakožto spolupracující osoba, která tak učinila a bonusy i jí byly vyplaceny.

Závěr práce byl zaměřen na pokles tržeb v odvětví stravování a pohostinství, ve kterém vybraný subjekt podniká. Tento pokles byl porovnán s vybranou podnikatelskou osobou. Bylo zjištěno, že v některých měsících se pokles tržeb podnikatele shodoval s poklesem tržeb v odvětví, ale ve třetím čtvrtletí byl u vybrané fyzické osoby zjištěn rapidní vzrůst tržeb, což zapříčinila snížená sazba daně z přidané hodnoty u piva a také rozvolnění restrikcí v průběhu letních prázdnin. Ve výsledku bylo zjištěno, že se tržby roku 2020 nelišily od tržeb roku 2019, což značí, že vliv pandemie na vybraného podnikatele byl minimální.



## SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

### Bibliografie:

BERNARDI, Luigi, Mark CHANDLER a Luca GANDULLIA. *Tax Systems and Reforms in New EU Member States*. London: ROUTLEDGE, 2012, 258 s. ISBN 9780415654333.

GRUBER, Jonathan. *Public finance and public policy*. Sixth edition. New York: Worth publishers, 2019, 806 s. ISBN 9781319105259.

HALABRINOVÁ, Dagmar. *Praktický průvodce podnikatele, aneb, Jak vést daňovou evidenci: zdanitelné příjmy a výdaje, knihy pohledávek a dluhů, faktury přijaté a vystavené, karty dlouhodobého majetku, pokladní doklady, skladovací karty, DPH*. Brno: Aprofitail Czech Republic, 2016, 204 s. ISBN 978-80-905622-2-6.

HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory*. 4. rozšířené vydání. Praha: ESAP, 2020, 253 s. ISBN 978-80-907398-1-9.

HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory*. 5. rozšířené vydání. Praha: ESAP, 2021, 263 s. ISBN 978-80-907398-3-3.

JUREČKA, Václav. *Makroekonomie*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2017, 386 s. ISBN 978-80-271-0251-8.

KLIMEŠOVÁ, Ludmila. *Daňová optimalizace*. 2. aktualizované vydání. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2018, 274 s. ISBN 978-80-87974-17-9.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 6. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 275 s. ISBN 978-80-7478-841-3.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2020: úplná znění platná k 1. 1.: včetně daňového balíčku*. 31. vydání. Praha: Grada, 2020, 296 s. ISBN 978-80-271-1333-0.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2021: úplná znění platná k 1. 1. 2021: včetně daňového balíčku*. 32. vydání. Praha: Grada Publishing, 2021, 296 s. ISBN 978-80-271-1333-0.

PELC, Vladimír a Petr PELECH. *Daně z příjmů: s komentářem*. 17. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2018, 832 s. ISBN 978-80-7554-144-4.

PILÁTOVÁ, Jana. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ: daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitých věcí, sociální pojištění,*

*zdravotní pojištění*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019, 352 s. ISBN 978-80-755402-0-1.

PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ. *Daň z příjmů srozumitelně*. 2. aktualizované vydání. Ostrava: Key Publishing, 2018, 168 s. ISBN 978-80-741829-5-2.

VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Jana VÍTKOVÁ. *Daňový systém ČR*. 14. vydání. Praha: 1. VOX, 2018, 404 s. ISBN 978-80-87480-63-2.

VANČUROVÁ, Alena. *Zdanění osobních příjmů*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, 451 s. ISBN 978-80-7552-926-8.

### **Internetové zdroje:**

Antivirus A, A Plus – nucené omezení provozu a karantény, 2021. Covid.gov.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://covid.gov.cz/situace/kompenzace/antivirus-plus-nucene-omezeni-provozu-karanteny>

Antivirus B – související hospodářské potíže, 2021. Covid.gov.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://covid.gov.cz/situace/kompenzace/antivirus-b-souvisejici-hospodarske-potize>

ARCHIV: Výzva k programu COVID – Nájemné, 2020. Mpo.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/kopie-1-vyzva-k-programu-covid--najemne--257378/>

BUREŠ, Michal, 2020. Daňové přiznání musíte odevzdat do úterý 18. srpna! Finance.cz [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/533463-do-kdy-musite-odevzdat-danove-priznani/>

BUREŠ, Michal, 2020. Jakým způsobem budou OSVČ prominuty zálohy na důchodovém a zdravotním pojištění? Finance.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/531645-prominuti-socialniho-a-zdravtoniho-pojisteni-kdy-platit-zalohy/>

BUREŠ, Michal, 2020. EET má do konce roku 2020 pauzu. Finance.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/532260-odklad-a-preruseni-eet-v-roce-2020/>

BUREŠ, Michal, 2020. Na jakou podporu má nárok OSVČ při pandemii koronaviru? Finance.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/531893-pomoc-pro-osvc-v-dobe-koronaviru/>

ČÁST A) Podmínky vzniku nároku na kompenzační bonus u osoby samostatně výdělečně činné, 2021. Financnisprava.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z:

<https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/nouzovy-stav/kompenzacni-bonus-podzim-2020/zakladni-informace/zakladni-informace-cast-a-osvc-11018>

HÖFFEROVÁ, Markéta, 2020. Retail v době pandemie: přehled nejdůležitějších opatření. Kurzy.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/540820-retail-v-dobe-pandemie-prehled-nejdulezitejsich-opatreni/>

Jaký je minimální vyměřovací základ?, 2021. Vzp [online]. [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc/vymerovaci-zaklad-a-vypocet-pojistneho/jaky-je-minimalni-vymerovaci-zaklad>

KUČERA, Petr, 2021. Přehledy stačí podat později. Nové termíny pro OSVČ. Penize.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/socialni-pojisteni/425477-dokdy-podat-prehled-o-prijmech-a-vydajich-osvc-terminy-pro-socialni-a-zdravotni-pojisteni>

MEČÍŘOVÁ, Lucie, 2021. Lhůta pro podání daňového přiznání se opět prodlužuje. Finance.cz [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/536171-prodlouzena-lhuta-pro-danove-priznani/>

OSVČ NA VEDLEJŠÍ ČINNOST V ROCE 2021, 2021. Vimjakna: dane [online]. [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://vimjakna.cz/dane/osvc-vedlejsi-cinnost-limit/>

Povinná účast na pojištění: Rozhodná částka, 2021. Csz: duchodove-pojisteni-osvc-povinna-ucast [online]. [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/duchodove-pojisteni-osvc-povinna-ucast>

Služby – 1. čtvrtletí 2020, 2020. Czso.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/crisluzby-1-ctvrtleti-2020>

Služby – 2. čtvrtletí 2020, 2020. Czso.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/crisluzby-2-ctvrtleti-2020>

Služby – 3. čtvrtletí 2020, 2020. Czso.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/crisluzby-3-ctvrtleti-2020>

Služby – 4. čtvrtletí 2020, 2021. Czso.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/crisluzby-4-ctvrtleti-2020>

- VYCHOPĚŇ, Ing. Jiří, 2020. Zpětné uplatnění daňové ztráty (loss carryback). Živnostník.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: [https://www.zivnostnik.cz/33/zpetne-uplatneni-danove-ztraty-loss-carryback-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ese11EiNjoMQoi3ehGYe2PA5WhAOJYxS\\_w/](https://www.zivnostnik.cz/33/zpetne-uplatneni-danove-ztraty-loss-carryback-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ese11EiNjoMQoi3ehGYe2PA5WhAOJYxS_w/)
- Základní informace k možnosti získání kompenzačního bonusu, 2020. Financnisprava.cz [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: [https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/nouzovy-stav/kompenzace-osvc/Zakladni\\_informace](https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/nouzovy-stav/kompenzace-osvc/Zakladni_informace)
- Zalohy-na-socialni-pojisteni, 2021. Jakpodnikat: zalohy-na-socialni-pojisteni [online]. [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.jakpodnikat.cz/zalohy-na-socialni-pojisteni.php>
- Zdravotní pojištění OSVČ, zálohy: Splatnost zálohy. Jak podnikat: Zdravotní pojištění OSVČ, zálohy [online]. 2021 [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.jakpodnikat.cz/zdravotni-pojisteni.php>

**SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK**

ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČR	Česká republika
DP	Daňové přiznání
DPČ	Dohoda o provedení činnosti
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPP	Dohoda o provedení práce
DZD	Dílčí základ daně
EET	Elektronická evidence tržeb
FO	Fyzická osoba
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PO	Právnícká osoba
PZDP	Poslední známá daňová povinnost
SP	Sociální pojištění
VZ	Vyměřovací základ
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna
ZD	Základ daně
ZDP	Zákon o dani z příjmu
ZP	Zdravotní pojištění

**SEZNAM OBRÁZKŮ**

Obrázek 1 Lafferova křivka (zdroj: Jurečka, 2017, s. 226) .....	17
Obrázek 2 Výpočet pojistného ČSSZ pro rok 2020 .....	55
Obrázek 3 Přehled o příjmech a výdajích pro VZP za rok 2020 .....	56
Obrázek 4 Srovnání tržeb 2019 a 2020 u vybrané FO (zdroj: vlastní zpracování) .....	68

**SEZNAM TABULEK**

Tabulka 1 Paušální výdaje (zdroj: Marková, 2020, s. 13; vlastní zpracování).....	26
Tabulka 2 Daňové zvýhodnění (zdroj: Hnátek, 2020, s. 19; vlastní zpracování).....	32
Tabulka 3 Sazby SP (zdroj: Hnátek, 2021, s. 155; vlastní zpracování).....	38
Tabulka 4 Sazby ZP (zdroj: Hnátek, 2020, s. 144; vlastní zpracování) .....	40
Tabulka 5 Příjmy za rok 2019 (zdroj: vlastní zpracování) .....	44
Tabulka 6 Příjmy za rok 2020 (zdroj: vlastní zpracování) .....	45
Tabulka 7 Výdaje za rok 2019 (zdroj: vlastní zpracování).....	45
Tabulka 8 Výdaje za rok 2020 (zdroj: vlastní zpracování).....	46
Tabulka 9 Daň za rok 2019 (zdroj: vlastní zpracování).....	47
Tabulka 10 Daň za rok 2020 (zdroj: vlastní zpracování).....	50
Tabulka 11 Pokles tržeb za rok 2020 za celé odvětví (zdroj: vlastní zpracování).....	67
Tabulka 12 Pokles tržeb za rok 2020 u vybrané FO (zdroj: vlastní zpracování).....	69
Tabulka 13 Srovnání poklesu tržeb u vybrané FO a odvětví za rok 2020 (zdroj: vlastní zpracování).....	69

## SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Daňové přiznání k dani z příjmů FO za rok 2019

Příloha P II: Daňové přiznání k dani z příjmů FO za rok 2020



# PŘÍLOHA P I: DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ K DANI Z PŘÍJMŮ FO ZA ROK 2019

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Územnímu pracovišti v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

02 Rodné číslo

03 DAP<sup>2)</sup>

fádné

opravné

dodatečné

04 Kód rozlišení typu DAP<sup>2)</sup>

06 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla uplatněna u správce daně před uplynutím neprodloužené lhůty<sup>1)</sup>

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem<sup>3)</sup>

Vytištěno aplikací **EPO**

Otisk podacího razítka finančního úřadu

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

Datum

ano

ne

ano

ne

## PŘIZNÁNÍ

### k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok)  nebo jeho část<sup>2)</sup> od  do  dále jen „DAP“

#### 1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení Pan X		07 Rodné příjmení		08 Jméno(-a)	
09 Titul		10 Státní příslušnost		11 Číslo pasu	

#### Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec		13 Ulice / část obce		14 Číslo popisné/orientační	
15 PSČ	16 Telefon / mobilní telefon	17 E-mail		18 Stát	

#### Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné/orientační	22 PSČ
---------	----------------------	-----------------------------	--------

#### Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec		24 Ulice / část obce		25 Číslo popisné/orientační	
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon	28 E-mail			

29 Kód státu – vyplň jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami<sup>3)</sup>

ano

ne

**2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta**

**1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)**

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů		
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 12 zákona		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (f. 31 + f. 32 – f. 33)		
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona		

**2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta**

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (f. 34)		
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vyněti (f. 36 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo f. 36)		
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (f. 113 přílohy č. 1 DAP)	57 047	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (f. 206 přílohy č. 2 DAP)		
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (f. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn řádků (f. 37 + f. 38 + f. 39 + f. 40).	57 047	
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vyněti (f. 41 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo f. 41)	57 047	
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z f. 41a)	57 047	
43 Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vyněti (f. 31 – úhrn vyňatých příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)		
44 Uplatňovaná výše ztráty – vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše f. 41a		
45 Základ daně po odečtení ztráty (f. 42 – f. 44)	57 047	

**3. ODDÍL – Nezdaniitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem**

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění – darů/darů)		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)		
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		
52a § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)		
53 Další částky		
54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (f. 46 + f. 47 + f. 48 + f. 49 + f. 50 + f. 51 + f. 52 + f. 52a + f. 53)		
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (f. 45 – f. 54)	57 047	
56 Základ daně zaokrouhlený na celé sta Kč dolů	57 000	
57 Daň podle § 16 zákona	8 550	

**4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta**

58 Daň podle § 16 zákona (f. 57) nebo částka z f. 330 přílohy č. 3 DAP	8 550,00
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona	
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (f. 58 + f. 59)	8 550
61 Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka mínus	0

**5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění**

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona	
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona	

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	Rodné číslo
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)	24 840
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)	
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/ktý je držitelem ZTP/P)	
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)	
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)	
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)	
69b písm. h) zákona (sleva na evidenci tržeb)	
70 Úhm slev na daní podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (f. 62 + f. 63 + f. 64 + f. 65a + f. 65b + f. 66 + f. 67 + f. 68 + f. 69 + f. 69a + 69b)	24 840
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (f. 60 – f. 70)	0

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNĚ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
		bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Syn Pana X		12					
2 Dcera Pana X			12				
3							
4							
Celkem		12	12				

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	34 608
73 Sleva na daní (částka z f. 72, uplatněná maximálně do výše daně na f. 71)	0
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (f. 71 – f. 73)	0
75 Daňový bonus (f. 72 – f. 73)	34 608
76 Úhm vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)	
77 Rozdíl na daňovém bonusu (f. 75 – f. 76)	34 608

## 6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň	
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (f. 74 nebo f. 75)	
80 Rozdíl řádků (f. 79 – f. 78): zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje	
81 Poslední známá daň – daňová ztráta podle § 5 zákona	
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (f. 81)	
83 Rozdíl řádků (f. 82 – f. 81): zvýšení (+) – daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje	

## 7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhm sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na daní)	
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem	
86 Zaplácená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona	
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)	
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona	
87b Sražená daň podle § 36 odst. 8 zákona	
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	
89 Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona	
90 Zaplácená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona	
91 Zbývá doplatit (f. 74 – f. 77 – f. 84 – f. 85 – f. 86 – f. 87 – f. 87a – f. 87b – f. 88 – f. 89 – f. 90): (+) zbývá doplatit, (-) zapláceno více	-34 608



## PŘÍLOHA č. 1

Je součástí tiskopisu PŘÍZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob  
za zdaňovací období 2019 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 25 (dále jen „DAP“)

Rodné číslo:

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

### Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

#### 1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci <sup>1)</sup>	XXXX	Vedu účetnictví <sup>2)</sup>		Uplatňuji výdaje procentem z příjmů <sup>3)</sup>	
-------------------------------------	------	-------------------------------	--	---	--

	poplatník	finanční úřad
101 Příjmy podle § 7 zákona	1 797 859	
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	1 716 364	
103 (neobsazeno)		
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 – ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	81 495	
105 Úhm částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující – uveďte úhm částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
106 Úhm částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující – uveďte úhm částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
107 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu	539 357	
108 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu	514 909	
109 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
110 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
111 (neobsazeno)		
112 Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem minus (-)		
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 – ř. 106 – ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 – ř. 110 – ř. 111 + ř. 112)	57 047	
114 Dílčí základ daně z příjmů podle § 7 zákona po vymezení (ř. 113 – úhm vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 zákona)	57 047	

#### 2. Doplnující údaje (§ 7 zákona)

##### A. Údaje o obratu a odpisech

Roční úhm čistého obratu

Uplatněné odpisy celkem

Z toho odpisy nemovitých věcí

##### B. Druh činnosti<sup>4)</sup>

Název hlavní (převažující) činnosti

	Sazba výdajů % z příjmů	Příjmy	Výdaje	CZ - NACE
--	----------------------------	--------	--------	-----------

Název dalších činností

Celkem				

**C. Údaje o samostatné činnosti**

Datum zahájení činnosti Datum přerušení činnosti Datum ukončení činnosti Datum obnovy činnosti Počet měsíců činnosti

--	--	--	--	--

**D. Tabulka pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona**

Vypíšte pouze v případě, vedete-li daňovou evidenci podle § 7b zákona. Údaje, prosím, vyplňte v celých Kč.

	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
1. Hmotný majetek	371 459	1 171 880
2. Peněžní prostředky v hotovosti <sup>*)</sup>		
3. Peněžní prostředky na bankovních účtech <sup>*)</sup>		
4. Zásoby		
5. Pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a zápůjček		
6. Ostatní majetek <sup>*)</sup>		
7. Dluhy včetně přijatých úvěrů a zápůjček	312 620	851 752
8. Rezervy		

9. Mzdy

<sup>\*)</sup> označené údaje jsou nepovinné**E. Úpravy podle § 5, § 23 zákona<sup>\*)</sup>**

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona zvyšující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.		
2.		
3.		
4.		

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona snižující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.		
2.		
3.		
4.		

**F. Údaje o společnických společnostech<sup>\*)</sup>**

Jste-li společníkem společnosti, která není právnickou osobou, vyplňte údaje o ostatních společnických společnostech					
	Jména	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech v %	Podíl na výdajích v %
1.					
2.					
3.					

**G. Údaje o spolupracujících osobě<sup>\*)</sup>**

Jste-li osoba, která rozděluje příjmy a výdaje podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o spolupracujících osobě				
	Jména	Příjmení	DIČ (RČ)	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.	Přítelkyně Pana X			30,00
2.				

**H. Údaje o osobě, která rozděluje příjmy a výdaje**

Jste-li spolupracující osoba podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o osobě, která na Vás rozdělila příjmy a výdaje				
	Jména	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.				

**I. Údaje o veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti<sup>\*)</sup>**

Daňové identifikační číslo veřejné obchodní společnosti, kde jste společníkem, nebo komanditní společnosti, kde jste komplementářem, a výše Vašeho podílu v procentech	DIČ	%

<sup>\*)</sup> Z předtištěných možností v rámečku vyberte odpovídající variantu a označte křížkem<sup>\*)</sup> Údaje, pro které nedostačuje vyhrazené místo, uveďte na volný list a přiložte k lístkovému

# PŘÍLOHA P II: DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ DANI Z PŘÍJMŮ FO ZA ROK 2020

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Územnímu pracovišti v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

02 Rodné číslo

03 DAP<sup>2)</sup>

řádné

opravné

dodatečné




04 Kód rozlišení typu DAP<sup>2)</sup>

05 DAP podává daňový poradce na základě plné moci k zastupování

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem<sup>3)</sup>

Vytištěno aplikací **EPO**

Otisk podacího razítka finančního úřadu

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

Datum

ano

ne

ano

ne

## PŘIZNÁNÍ

### k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok)  nebo jeho část<sup>2)</sup> od  do  dále jen „DAP“

#### 1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení Pan X	07 Rodné příjmení <sup>1)</sup>	08 Jméno(-a)
09 Titul <sup>1)</sup>	10 Státní příslušnost	11 Číslo pasu

#### Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec	13 Ulice / část obce	14 Číslo popisné/orientační
15 PSČ	16 Telefon / mobilní telefon <sup>1)</sup>	17 E-mail <sup>1)</sup>
		18 Stát

#### Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné/orientační	22 PSČ
---------	----------------------	-----------------------------	--------

#### Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné/orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon <sup>1)</sup>	28 E-mail <sup>1)</sup>

29 Kód státu – vyplní jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

 Kč

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami<sup>1)</sup>

 ano

 ne

## 2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

### 1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů	7 200	
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 12 zákona	648	
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (f. 31 + f. 32 – f. 33)	7 848	
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona		

### 2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (f. 34)	7 848	
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vymezení (f. 36 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo f. 36)	7 848	
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (f. 113 přílohy č. 1 DAP)	-46 202	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (f. 206 přílohy č. 2 DAP)		
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (f. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn řádků (f. 37 + f. 38 + f. 39 + f. 40).	-46 202	
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vymezení (f. 41 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo f. 41)	-46 202	
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z f. 41a)	7 848	
43 Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vymezení (f. 31 – úhrn vyňatých příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)	7 200	
44 Uplatňovaná výše pravomocně stanovené ztráty (maximálně do výše f. 41a)		
45 Základ daně po odečtení ztráty (f. 42 – f. 44)	7 848	

### 3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění – daru/darů)		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)		
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		
52a § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)		
53 Další částky		
54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (f. 46 + f. 47 + f. 48 + f. 49 + f. 50 + f. 51 + f. 52 + f. 52a + f. 53)		
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (f. 45 – f. 54)	7 848	
56 Základ daně zaokrouhlený na celé sta Kč dolů	7 800	
57 Daň podle § 16 zákona	1 170	

### 4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (f. 57) nebo částka z f. 330 přílohy č. 3 DAP	1 170,00	
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (f. 58 + f. 59)	1 170	
61 Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	46 202	

### 5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		



Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	Rodné číslo
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)	24 840
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)	
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)	
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)	
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)	
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)	
69b písm. h) zákona (sleva na evidenci tržeb)	
70 Úhm slev na daní podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (f. 62 + f. 63 + f. 64 + f. 65a + f. 65b + f. 66 + f. 67 + f. 68 + f. 69 + f. 69a + 69b)	24 840
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (f. 60 – f. 70)	0

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNĚ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
		bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
1	2	3	4	5			
1 Syn Pana X		12					
2 Dcera Pana X			12				
3							
4							
Celkem		12		12			
72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		34 608					
73 Sleva na daní (částka z f. 72, uplatněná maximálně do výše daně na f. 71)		0					
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (f. 71 – f. 73)		0					
75 Daňový bonus (f. 72 – f. 73)		34 608					
76 Úhm vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)							
77 Rozdíl na daňovém bonusu (f. 75 – f. 76)		34 608					

## 6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň		
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (f. 74 nebo f. 75)		
80 Rozdíl řádků (f. 79 – f. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (–) částka daně se snižuje		
81 Poslední známá daň – daňová ztráta podle § 5 zákona		
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (f. 61)		
83 Rozdíl řádků (f. 82 – f. 81): zvýšení (+) – daňová ztráta se zvyšuje, snížení (–) daňová ztráta se snižuje		

## 7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhm sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na daní)	1 176
85 Na zbývajících zálohách zaplacen poplatníkem celkem	
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona	
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)	
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona	
87b Sražená daň podle § 36 odst. 8 zákona	
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	
89 Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona	
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona	
91 Zbývá doplatit (f. 74 – f. 77 – f. 84 – f. 85 – f. 86 – f. 87 – f. 87a – f. 87b – f. 88 – f. 89 – f. 90) : (+) zbývá doplatit, (–) zaplacen více	-35 784

**PŘÍLOHY DAP:**

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 – „Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)“	
Příloha č. 2 – „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 – „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (daru)	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši zaplacených úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění, penzijní pojištění, nebo doplňkové penzijní spoření	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na soukromé životní pojištění	
Potvrzení o úhradě za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
Potvrzení předškolního zařízení o výši výdajů vynaložených za umístění vyživovaného dítěte	
Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani	
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	
Vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitosti (§ 10 zákona)	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
Příloha pro poplatníky uplatňující odčitatelnou položku podle § 34 odst. 1 zákona	
Potvrzení o vyplacených příjmech podle § 10 odst. 1 písm. h) bod 1 zákona a o sražené dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z těchto příjmů	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	

Údaje o podepisující osobě<sup>1)</sup>:      Kód podepisující osoby:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou),  
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)  
Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

**Daňový subjekt / Osoba oprávněná k podpisu**

Datum       Ověřovací razítka

Vlastnoruční podpis  
daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu

- <sup>1)</sup> Označte křížkem odpovídající variantu.  
<sup>2)</sup> Údaj vyplňte, pouze máte-li kód rozšíření typu DAP v případech uvedených v § 239b, § 239c a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů.  
<sup>3)</sup> Údaje o podepisující osobě budou vyplněny pouze v případě, kdy je DAP zpracováno a podáno osobou odlišnou od daňového subjektu.  
<sup>4)</sup> Označené údaje jsou nepovinné.

Ověřovací razítka finančního úřadu

**ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB**

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:  
přeplatku na daní z příjmů fyzických osob ..... 35 784 Kč.

Přeplatek zašlete na adresu: .....

nebo vraťte na účet vedený u ..... č. ....

kód banky ..... specifický symbol .....

Vlastník účtu ..... měna, ve které je účet veden .....

V ..... dne ..... Podpis daňového subjektu (podepisující osoby<sup>2)</sup>) .....



**C. Údaje o samostatné činnosti**

Datum zahájení činnosti Datum přerušeni činnosti Datum ukončení činnosti Datum obnoveni činnosti Počet měsíců činnosti

--	--	--	--	--

**D. Tabuška pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona**

Vypíšte pouze v případě, vedete-li daňovou evidenci podle § 7b zákona. Údaje, prosím, vyplňte v celých Kč.

	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
1. Hmotný majetek	1 171 880	1 171 880
2. Peněžní prostředky v hotovosti <sup>*)</sup>		
3. Peněžní prostředky na bankovních účtech <sup>*)</sup>		
4. Zásoby		
5. Pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a zápůjček		
6. Ostatní majetek <sup>*)</sup>		
7. Dluhy včetně přijatých úvěrů a zápůjček	851 752	670 144
8. Rezervy		

9. Mzdy

<sup>\*)</sup> Označené údaje jsou nepovinné.**E. Úpravy podle § 5, § 23 zákona <sup>\*)</sup>**

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona zvyšující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.		
2.		
3.		
4.		

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona snižující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.		
2.		
3.		
4.		

**F. Údaje o společnících společností <sup>\*)</sup>**

Jste-li společníkem společnosti, která není právnickou osobou, vyplňte údaje o ostatních společnících společností

	Jména	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech v %	Podíl na výdajích v %
1.					
2.					
3.					

**G. Údaje o spolupracující osobě <sup>\*)</sup>**

Jste-li osoba, která rozděluje příjmy a výdaje podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o spolupracující osobě

	Jména	Příjmení	DIČ (RČ)	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.	Přítelkyně Pana X			30,00
2.				

**H. Údaje o osobě, která rozděluje příjmy a výdaje**

Jste-li spolupracující osoba podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o osobě, která na Vás rozdělila příjmy a výdaje

	Jména	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.				

**I. Údaje o veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti <sup>\*)</sup>**

Daňové identifikační číslo veřejné obchodní společnosti, kde jste společníkem, nebo komanditní společností, kde jste komplementářem, a výše Vašeho podílu v procentech

DIČ	%

<sup>\*)</sup> Z předtištěných možností v rámečku vyberte odpovídající variantu a označte křížkem.<sup>\*)</sup> Údaje, pro které nedostačuje vyhrazené místo, uveďte na volný list a přiložte k tiskopisu.

**Ostatní příloha**  
k přiznání k dani z příjmu fyzických osob  
za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část  
od 01.01.2020 do 31.12.2020

Daňový subjekt	Pan X
IČ / RČ / DIČ	
Sídlo / Bydliště nebo Místo podnikání	

Tabulka pro zadání údajů o příjmech podle § 6 zákona v členění dle jednotlivých zaměstnavatelů						
č.ř.	Úhrn příjmů ze závislé činnosti	Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 12 zákona	Sražená záloha na daň v úhrnné výši	Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d ZDP	Sražená daň podle § 36 odst. 7 ZDP	Sražená daň podle § 36 odst. 8 ZDP
1	7 200	648	1 176			